

**Πρεσβεία της Ελλάδος
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων
Ζάγκρεμπ**

Επιχειρηματικός Οδηγός

ΚΡΟΑΤΙΑ

Οκτώβριος 2017

Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ
Opaticka 12, 10000 Zagreb, Croatia

1

Εισαγωγή

Η έκδοση Επιχειρηματικού Οδηγού για την Κροατία από το Γραφείο Οικονομικών Εμπορικών Υποθέσεων (Ο.Ε.Υ) της Ελληνικής Πρεσβείας στο Ζάγκρεμπ, αποσκοπεί στην πληρέστερη ενημέρωση του Έλληνα επιχειρηματία που επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στη χώρα αυτή. Προσφέρει μια πρώτη προσέγγιση της νομικής, οικονομικής και κοινωνικής πραγματικότητας της Κροατίας απαραίτητης για την οποιαδήποτε λήψη εμπορικής ή επενδυτικής απόφασης.

Η Κροατία, μια από τις δημοκρατίες της παλαιάς Γιουγκοσλαβίας, έγινε ανεξάρτητο κράτος το 1991, μετά από μια σύγκρουση με τη Σερβία που τελείωσε με τις Συμφωνίες του Ντέιτον το 1995. Εντάχθηκε στο ΝΑΤΟ τον Απρίλιο του 2009 και είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την 1η Ιουλίου 2013, συμμετέχει δε, κατά 0,8% στον συνολικό πληθυσμό και κατά το 1,3 στην έκταση της Ένωσης ενώ η συμμετοχή του ΑΕΠ της χώρας, στο συνολικό ΑΕΠ της Ε.Ε. ανέρχεται σε 0,3%.

Η Κροατία έλαβε από το προενταξιακό εργαλείο ΙΑΡ, το ποσό του 1 δις. ευρώ, ενώ επωφελείται για την περίοδο 2014-2020, μιας χρηματοδότησης ύψους περίπου 11 δις Ευρώ από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία.

Μετά από 6 συνεχή χρόνια ύφεσης, η σταθεροποίηση της κροατικής οικονομίας ξεκίνησε το 2014 και συνεχίζεται με ρυθμό ανάπτυξης το 2017 να ανέρχεται σε 3% του ΑΕΠ. Η οικονομία της χαρακτηρίζεται από έναν ανεπτυγμένο τομέα υπηρεσιών, στον οποίο ο τουρισμός παραμένει το βασικό στοιχείο: ο τομέας αντιπροσώπευε άμεσα το 15% του ΑΕΠ και έμμεσα το 20% του ΑΕΠ.. Ο δημόσιος τομέας στην Κροατία είναι σημαντικός, ενώ κάποιες δημόσιες επιχειρήσεις έχουν δημιουργήσει στρατηγικές εταιρικές σχέσεις με ξένους επενδυτές.

Ο κύριος όγκος των εξαγωγών και των εισαγωγών της κατευθύνεται προς τις χώρες της ΕΕ κατά 66,5% και 77% αντιστοίχως και εν συνεχεία ακολουθούν οι χώρες CEFTA (πρώην χώρες Γιουγκοσλαβίας, Αλβανία και Μολδαβία) με 9,5% και 6% αντίστοιχα. Ο όγκος του διμερούς εμπορίου το 2016 ανήλθε σε 136 εκ. Ευρώ έναντι 170 εκ. Ευρώ το 2015, (-20,42%). Κατά το 2016 οι ελληνικές εξαγωγές προς την Κροατία ανήλθαν σε 82,2 εκ. Ευρώ σημειώνοντας αύξηση κατά 3,36% έναντι του 2015 ενώ οι ελληνικές εισαγωγές από την Κροατία ανήλθαν σε 53,8 εκ. Ευρώ σημειώνοντας σημαντική μείωση της τάξης του 41,12%.

Η κροατική κυβέρνηση έχει αποφασίσει να προχωρήσει σε ιδιωτικοποίηση σειράς δημοσίων επιχειρήσεων και άλλες μεταρρυθμίσεις που αφορούν το σύστημα υγείας, το συνταξιοδοτικό ενώ έχουν ανακοινωθεί επενδυτικά σχέδια στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών και του περιβάλλοντος.

Ελπίζουμε ότι η παρούσα έκδοση θα αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο προς την ελληνική επιχειρηματική κοινότητα που ενδιαφέρεται για την αγορά της Κροατίας ενώ το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων στο Ζάγκρεμπ είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου για παροχή πληροφόρησης και υποστήριξης.

Χρήστος Φαρμάκης
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ
Opaticka 12, 10000 Zagreb, Croatia

3

Tel: (+385) 1 4835716 - Fax: (+385) 1 4810419 - e-mail: ecocom-zagreb@mfa.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Η ΧΩΡΑ	
1.1 Γεωγραφικά στοιχεία.....	5
1.2 Μορφολογία	5
1.3 Κλίμα.....	6
1.4 Πληθυσμός.....	6
2. ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	9
3. ΤΟ ΚΡΟΑΤΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ	
3.1 Πολιτικοί θεσμοί.....	11
3.2 Τοπική Αυτοδιοίκηση.....	12
3.3 Διεθνείς σχέσεις Κροατίας.....	13
4. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΠΛΟΥΤΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	
4.1 Περιβάλλον.....	15
4.2 Πρωτογενής τομέας.....	15
4.3 Βιομηχανία.....	16
4.4 Υπηρεσίες.....	17
4.4.1 Τουρισμός.....	17
4.4.2 Υποδομές – Μεταφορές.....	17
4.4.3 Τηλεπικοινωνίες – Ταχυδρομεία –Internet.....	18
4.4.4 Τραπεζικός τομέας.....	21
4.4.5 Χρηματιστήριο Αξιών Ζάγκρεμπ.....	22
5. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
5.1 Νομικές μορφές επιχειρήσεων.....	27
5.2 Δικαιώματα ιδιοκτησίας.....	28
5.3 Επίλυση διαφορών –Πτωχευτικό δίκαιο – Φερεγγυότητα.....	29
5.4 Πιστοποιήσεις – Πρότυπα –Διαπιστεύσεις.....	30
5.5 Επενδυτική νομοθεσία.....	31
5.6 Φορολογικό σύστημα.....	31
5.7 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας.....	33

5.8 Κοινωνική ασφάλιση.....	33
5.9 Άμεσες Ξένες Επενδύσεις.....	35
5.10 Δημόσιοι διαγωνισμοί.....	37
5.11 Χρηματοδοτήσεις ΕΕ, EBRD, IBRD.....	37
 6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	
6.1 Γενική Οικονομική Κατάσταση – Μακροοικονομικοί δείκτες.....	39
6.2 Εξωτερικό Εμπόριο.....	42
6.3 Ισοζύγιο Τρεχουσών συναλλαγών.....	46
6.4 Το εξωτερικό εμπόριο της Κροατίας με μια ματιά.....	48
 7. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	
7.1 Θεσμικό Πλαίσιο.....	51
7.2 Διμερείς οικονομικές σχέσεις.....	51
7.3 Διμερείς εμπορικές σχέσεις.....	51
7.4 Ανάλυση ελληνικών εξαγωγών	51
 8. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	
8.1 Χρήσιμες πληροφορίες.....	54
8.2 Χρήσιμες διευθύνσεις.....	56
8.3 Εμπορικές εκθέσεις στην Κροατία.....	63
8.4 Διεθνείς Οργανισμοί που συμμετέχει η Κροατία.....	65

1. Η ΧΩΡΑ

1.1 Γεωγραφικά στοιχεία

Η **Κροατία** (κροατικά: *Hrvatska*, προφέρεται: *Χρβάτσκα*), η επίσημη ονομασία της οποίας είναι **Δημοκρατία της Κροατίας** (κροατικά: *Republika Hrvatska*, *Ρεπούμπλικα Χρβάτσκα*), είναι χώρα στην νότιο-ανατολική Ευρώπη και συνορεύει στα βόρεια με την **Ουγγαρία** (329 χλμ.) και την **Σλοβενία** (670 χλμ.), στα ανατολικά με την **Σερβία** (241 χλμ.) και τη **Βοσνία-Ερζεγοβίνη** (932 χλμ.), ενώ στην νότια άκρη της με το **Μαυροβούνιο** (25 χλμ.).

Στο δυτικό της τμήμα βρέχεται από την Αδριατική θάλασσα η οποία αποτελεί έτσι τα φυσικά της σύνορα. Το μήκος της κροατικής ακτογραμμής στην Αδριατική θάλασσα ανέρχεται στα 1.777 χλμ., ενώ οι οι ακτογραμμές των νησιών είναι 4.058 χλμ.

Το μεγαλύτερο νησί είναι το Cres. Άλλα μεγάλα νησιά είναι: Krk, Brac, Hvar, Pag και Korcula. Οι μεγαλύτερες χερσόνησοι είναι η Ίστρια και το Πελισάσασκ, και ο μεγαλύτερος κόλπος είναι ο κόλπος του Κβάρνερ.

Στην βόρεια Αδριατική η χάραξη των θαλάσσιων συνόρων μεταξύ της Κροατίας και της Ιταλίας τα ιταλικά έχει σαν αποτέλεσμα η Σλοβενία να μην έχει πρόσβαση σε διεθνή ύδατα γεγονός που δημιουργεί προστριβές.

Η έκταση της Κροατίας περιλαμβάνει περίπου 87.700 τ.χλμ. από τα οποία τα 56.592 τ.χλμ. βρίσκονται στη στεριά και τα 31.067 τ.χλμ. στη θάλασσα.

Στο νοτιότερο τμήμα της παραλιακής περιοχής πριν το Ντουμπρόβνικ ένας διάδρομος 3 περίπου χιλιομέτρων ανήκει στην Βοσνία & Ερζεγοβίνη, διασπώντας την εδαφική συνέχεια της χώρας. Στο σημείο αυτό βρίσκεται το μοναδικός λιμένας της Β & Ερζεγοβίνης, το Neum.

Από την γεωγραφική της θέση η Κροατία ανήκει τόσο στη Μεσόγειο όσο και στην Κεντρική Ευρώπη και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

1.2 Μορφολογία

Η Κροατία συντίθεται από τις παρακάτω γεωγραφικές περιοχές που χαρακτηρίζονται από διαφορετικότητα στην μορφολογία και το κλίμα:

- Την περιοχή της Παννονίας και γύρω από αυτή, όπου επικρατούν οι πεδινές και λοφώδεις περιοχές της ανατολικής και βορειοδυτικής Κροατίας όπου τα όρη άνω των 500 μέτρων είναι σπάνια. Η περιοχή λέγεται πως έλαβε την ονομασία της από την ιαπετική ρίζα **-πεν-** που σημαίνει: υγρός και νερό, λόγω των πολλών ποταμών που την διασχίζουν. Το μεγαλύτερο μέρος αυτού του χώρου χρησιμοποιείται για τη γεωργία και την κτηνοτροφία.
- Την ορεινή περιοχή, η οποία χωρίζει την παννονική Κροατία από το παράκτιο μέρος της, που είναι λιγότερο ανεπτυγμένη. Η μελλοντική ανάπτυξή της θα προέλθει από την ανάπτυξη των μεταφορικών υποδομών, στην ανάπτυξη της ήδη υπάρχουσας βιοτεχνίας ξύλου καθώς και στην εκμετάλλευση των δυνατοτήτων για την παραγωγή προϊόντων υγιεινής διατροφής και του χειμερινού και του αγροτικού τουρισμού.
- Την περιοχή της Slavonija (Σλαβονία) και η Baranja (Μπαράνια) είναι περιοχές κατάλληλες για την καλλιέργεια δημητριακών. Επικρατούν κοιλάδες και οι λόφοι με πλούσια δάση ενώ το βορειοδυτικό τμήμα στο οποίο ανήκει και το Ζάγκρεμπ, είναι βιομηχανικά το πιο ανεπτυγμένο.

- Την περιοχή της Αδριατικής που χωρίζεται από την ενδοχώρα από υψηλά όρη. Η περιοχή αυτή αποτελείται βορείως από την χερσόνησο της Ίστρια, την περιοχή του Kvarner και το νότιο τμήμα της, την Δαλματία. Χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη μεγάλου αριθμού νήσων και προσελκύει το μεγαλύτερο όγκο των τουριστών που επισκέπτονται την Κροατία.

Περίπου το 38% της συνολικής έκτασης της Κροατίας καλύπτεται από δάση, τα οποία περιλαμβάνουν κωνοφόρα δέντρα (πεύκα, έλατα) σε περιοχές με μεγάλο υψόμετρο και φυλλοβόλα δέντρα σε χαμηλότερες περιοχές. Η πανίδα της χώρας είναι η τυπική της Κεντρικής Ευρώπης και δε διαφέρει πολύ από την ελληνική. Η χώρα διαθέτει πολλούς ποταμούς εκ των οποίων αποτελούν τα φυσικά σύνορα της Κροατίας με τις γειτονικές χώρες και παραποτάμους, εκ των οποίων οι σημαντικότεροι 13 είναι:

Ο **Βούκα** είναι ποταμός της Ανατολικής Κροατίας, δεξιός παραπόταμος του Δούναβη. Έχει μήκος 112 χιλιόμετρα και λεκάνη απορροής με έκταση 644 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Ο **Δράβος** ή Ντράβα είναι ένας παραπόταμος του Δούναβη που πηγάζει από τις Δολοιτικές Άλπεις και τα νερά του χύνονται μέσω του Δούναβη στην Μαύρη Θάλασσα.

Ο **Κούπα**, είναι ποταμός της Κροατίας και της Σλοβενίας, σε μεγάλο τμήμα του φυσικό σύνορο των δύο χωρών, παραπόταμος του ποταμού Σάβα. Έχει μήκος 297 χιλιόμετρα από τα οποία τα 118 χιλιόμετρα είναι τα σύνορα των δύο χωρών, και το υπόλοιπο βρίσκεται στην Κροατία και πηγάζει στην ορεινή περιοχή της Γκόρσκι Κόταρ βορειοανατολικά της Ριέκα.

Ο **Κράπινα** είναι παραπόταμος του ποταμού Σάβα που εκβάλει σε αυτόν κοντά στο Ζάπρεσιτς. Το μήκος του είναι 75 χιλιόμετρα και η λεκάνη απορροής του καλύπτει έκταση 1.123 τετραγωνικών χλμ.

Ο **Λόνια** είναι ποτάμι στην κεντρική Κροατία, παραπόταμος του Σάβα. Έχει μήκος 133 χλμ. και η λεκάνη απορροής του καλύπτει έκταση 5.944 τετραγωνικά χλμ.

Ο **Μούρα** ή **Μουρ** είναι ποταμός της κεντρικής Ευρώπης παραπόταμος του Ντράβα. Πηγάζει στην Αυστρία η πηγή του βρίσκεται σε υψόμετρο 1.898 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Το συνολικό μήκος του Μούρα είναι περίπου 480 χιλιόμετρα. Περίπου 330 χιλιόμετρα βρίσκονται στην Αυστρία, 95 χιλιόμετρα ρέει μέσα και γύρω από τη Σλοβενία (67 χλμ. κατά μήκος των συνόρων με την Αυστρία και την Κροατία, 28 χιλιόμετρα στο εσωτερικό της Σλοβενίας) και το υπόλοιπο αποτελεί το σύνορο μεταξύ της Κροατίας και της Ουγγαρίας. Η μεγαλύτερη πόλη στις όχθες του ποταμού είναι το Γκρατς της Αυστρίας. Η λεκάνη απορροής του καλύπτει έκταση 13.800 τετραγωνικά χλμ.

Ο **Μπόσους** είναι ποταμός στην ανατολική Κροατία και τη βορειοδυτική Σερβία με 186 χιλιόμετρα μήκος, αριστερός παραπόταμος του Σάβα. Πηγάζει από την κεντρική Σλαβονία βορειοδυτικά της πόλης της Σλαβόνσκι Μπροντ. Στην κωμόπολη Σέρμα συναντά τον Μπέραβα που πηγάζει από νότια της Βελίκας Κοπάνιτσα και από αυτό το σημείο παίρνει το όνομα Μπόσους. Ρέει βόρεια και μετά από 151 χιλιόμετρα μέσα στην Κροατία, διασχίζει τα σερβικά σύνορα, μέσα από το νοτιοδυτικό τμήμα της Βοϊβοντίνα κι εκβάλει στον ποταμό Σάβα στο χωριό Μπόσους. Ανήκει στην λεκάνη απορροής της Μαύρης Θάλασσας με λεκάνη απορροής των 3.097 τετραγωνικών χλμ. (εκ των οποίων 2.572 στην Κροατία) . Για περίπου 40 χλμ. είναι πλωτός για μικρότερα σκάφη.

Ο **Νερέτβα** είναι ποταμός μήκους 225 χιλιομέτρων που ρέει στην Βοσνία και Ερζεγοβίνη και την Κροατία. Είναι το μεγαλύτερο ποτάμι στην Αδριατική λεκάνη της Ανατολικής Ευρώπης. Ο Νερέτβα προέρχεται σε υψόμετρο 1.095 μέτρα κάτω από τα βουνά Ζελεγκόρε και Λέβρσνικ στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη. Είναι γνωστός από το πέρασμα του από την πόλη Μόσταρ και τις παλιές γέφυρες. Στην ανώτερη πορεία του σχηματίζει φαράγγι και έπειτα χύνεται στη τεχνητή λίμνη Γιαπλάνιτσα. Από την Αδριατική ακτή και την πόλη Μέτκοβιτς και για 20 χιλιόμετρα ο Νερέτβα είναι πλωτός. Το δέλτα του διαιρείται σε δώδεκα κανάλια και δημιουργεί μια μεγάλη περιοχή που καλλιεργούνται πολλά οπωροφόρα.

Ο **Ορλιάβα** είναι ποταμός στην Σλαβονία στην ανατολική Κροατία παραπόταμος του Σάβα. Έχει μήκος 89 χιλιόμετρα (55 μίλια) και η λεκάνη απορροής του καλύπτει έκταση 1.494 τετραγωνικά χλμ.

Ο **Ούνα** είναι ποταμός της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης και της Κροατίας, ένας από τους παραποτάμους του ποταμού Σάβα. Η λεκάνη απορροής του καλύπτει έκταση 10.400 τετραγωνικών χλμ. και με πληθυσμό περίπου ενός εκ. κατοίκων. Το συνολικό μήκος του ποταμού Ούνα είναι περίπου 212,5 χλμ. Ο Ούνα έχει τις πηγές του στο Μπίχατς και εμπλουτίζεται από έναν μεγάλο αριθμό υπογείων υδάτων και μικρές καρστικές πηγές. Μικρό μέρος του αποτελεί το σύνορο της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης με την Κροατία. Στον Ούνα ζουν 28 διαφορετικά είδη ψαριών που μπορούν να φτάσουν πάνω από 30 κιλά.

Ο **Σάβος** ή **Σάβα** είναι ποταμός της Σλοβενίας, της Κροατίας, της Βοσνίας & Ερζεγοβίνης και της Σερβίας, δεξιός παραπόταμος του Δούναβη. Έχει μήκος 940 χλμ. το πιο μακρύ ποτάμι στη νοτιοανατολική Ευρώπη. Η περιοχή προς τα αριστερά και δεξιά του ονομάζεται Ποσάβινα, παρά δηλαδή παρά τον Σάβο. Η λεκάνη απορροής του είναι 95.720 τετραγωνικά χλμ. και περιλαμβάνει τμήματα των Σλοβενίας, Κροατίας, Βοσνίας και Ερζεγοβίνης και της Σερβίας. Στο Βελιγράδι πρωτεύουσα της Σερβίας ο Σάβος εκβάλλει στον Δούναβη. Για ποταμόπλοια ο Σάβος είναι πλωτός από το Σίσακ μέχρι το Βελιγράδι.

Ο **Σούνια** είναι ποταμός στην κεντρική Κροατία, παραπόταμος του Σάβα. Έχει μήκος 69 χιλιόμετρα και η λεκάνη απορροής του καλύπτει έκταση 462 τετραγωνικών χιλιομέτρων.

Ο **Σούτλα** ή **Σότλα** ποταμός της Σλοβενίας και της Κροατίας παραπόταμος του Σάβα. Σχεδόν σε όλο το μήκος του είναι τα σύνορα μεταξύ Σλοβενίας και Κροατίας. Έχει μήκος περίπου 92 χλμ. και λεκάνη απορροής γύρω στα 581 τετραγωνικά χλμ. (εκ των οποίων 451 τετραγωνικά χλμ. στη Σλοβενία).

1.3 Κλίμα

Η Κροατία μπορεί να χωριστεί σε τρεις γεωγραφικές και κλιματικές ζώνες: τη ζώνη πεδινών στα βόρεια της χώρας, η οποία έχει ηπειρωτικό κλίμα, τη μεσογειακή παράκτια ζώνη στο νότο και την ορεινή ζώνη που εκτείνεται σε όλο το κεντρικό τμήμα της χώρας.

Το κλίμα ποικίλλει από τις Δαλματικές ακτές και τα νησιά μέχρι την ηπειρωτική χώρα. Οι παράκτιες περιοχές έχουν ζεστά, ξηρά καλοκαίρια και βροχερούς χειμώνες, ενώ οι εσωτερικές περιοχές είναι κρύες το χειμώνα και ζεστές το καλοκαίρι. Η ακτή επωφελείται από δροσερούς ανέμους το καλοκαίρι ενώ οι οροσειρές την προστατεύουν από τους κρύους ανέμους το χειμώνα. Οι θερμοκρασίες στη θάλασσα δεν πέφτουν ποτέ κάτω από τους 10 βαθμούς το χειμώνα και τον Αύγουστο μπορεί να φθάσουν και τους 26 βαθμούς, λόγω των θερμών ρευμάτων που κινούνται βορείως προς τις ακτές της Αδριατικής. Την άνοιξη και τις αρχές του καλοκαιριού παρατηρούνται ήπιοι άνεμοι στην παραλιακή ζώνη που συνήθως ξεκινούν στις 09.00 με αποτέλεσμα την συγκράτηση της θερμοκρασίας. Τα νησιά επωφελούνται από 2400 μέχρι 2800 ώρες ηλιοφάνειας το χρόνο. Οι χειμερινές θερμοκρασίες κυμαίνονται από -1 έως 30 ° C στην ηπειρωτική περιοχή, -5 έως 0 ° C στην ορεινή περιοχή και 5 έως 10 ° C στην παράκτια περιοχή.

Οι καλοκαιρινές θερμοκρασίες κυμαίνονται από 22 έως 26 ° C στην ηπειρωτική περιοχή, 15 έως 20 ° C στην ορεινή περιοχή και 26 έως 30 ° C στην παράκτια περιοχή.

1.4 Πληθυσμός – Δημογραφικά στοιχεία

Ο Πληθυσμός της Κροατίας ανέρχεται σε 4,2 εκ. κατοίκους, με τους Κροάτες να αντιπροσωπεύουν το 90,4% του πληθυσμού ενώ το υπόλοιπο αποτελείται από διάφορες εθνικές μειονότητες: Σέρβους (5%), Βόσνιους, Ιταλούς, Τσέχους, Αλβανούς, Ούγγρους και Ρομά.

Ο πόλεμος της ανεξαρτησίας προκάλεσε μείωση του πληθυσμού της σερβικής καταγωγής (4,4% του πληθυσμού το 2013, έναντι 12,16% το 1991) ενώ 600.000 Κροάτες ζουν στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, περίπου 100-200.000 Κροάτες σε άλλες πρώην Γιουγκοσλαβικές Δημοκρατίες και στο Gradišće (Burgenland) στην Αυστρία. Ο αριθμός των απόδημων Κροατών εκτιμάται ότι είναι περίπου ο ίδιος με αυτόν της χώρας. Ο πληθυσμός είναι άνισα κατανομημένος και χαρακτηρίζεται από υψηλό ποσοστό αστικοποίησης. Σχεδόν τα δύο τρίτα του πληθυσμού ζουν σε λίγο πάνω από το ένα τρίτο της επικράτειας. Γενικά, παρατηρείται άνιση κατανομή του πληθυσμού που είναι χαμηλότερη στις αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές σε αντίθεση με τις περιοχές γύρω από τις μεγαλύτερες πόλεις καθώς και στη χερσόνησο της Ίστρια (210.000) που έχουν την μεγαλύτερη πυκνότητα του πληθυσμού.

Η υψηλότερη συγκέντρωση πληθυσμού παρατηρείται στην Πρωτεύουσα, το **Ζάγκρεμπ** με 800 χιλ. περίπου πληθυσμό ή το 18.7% των κατοίκων της χώρας), το οποίο είναι σημαντικός συγκοινωνιακός κόμβος και το οικονομικό και ακαδημαϊκό κέντρο της χώρας

Η Κροατία, όπως οι περισσότερες χώρες της Ευρώπης, βρίσκεται σε δημογραφική κάμψη έχοντας ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά γονιμότητας στην Ευρώπη (1,5) και η γήρανση του πληθυσμού συνιστά ένα σοβαρό πρόβλημα αφού οι ηλικιωμένοι άνω των 65 ετών αντιπροσωπεύουν το 17,4% του πληθυσμού.

Το **προσδόκιμο ζωής** στο σύνολο του πληθυσμού ήταν σύμφωνα με εκτιμήσεις του 2015 τα 76,61 χρόνια (73,02 χρόνια οι άνδρες και 80,4 οι γυναίκες).

Κατανομή πληθυσμού ανά ηλικία

Ηλικία	Γυναίκες	Ανδρες	σε %
0-14	314.842	332.079	14,5%
15-24	263.796	275.957	12,1%
25-54	928.434	910.591	41,1%
55-64	334.017	315.791	14,5%
+ 65	474.129	320.898	17,4%

Πηγή: CIA World
Factbook

Οι μεγαλύτερες πόλεις της Κροατίας, σύμφωνα με την απογραφή του 2011 είναι:

Split: Είναι η δεύτερη σε μέγεθος πόλη της χώρας με 179.000 κατοίκους. Επωφελούμενη της γεωγραφικής της θέσης στις Δαλματικές ακτές έχει αναπτύξει σημαντικά τον τουρισμό (έχει χαρακτηριστεί ως παγκόσμιο μνημείο από την UNESCO) αλλά και άλλες οικονομικές δραστηριότητες.

Rijeka: Είναι η τρίτη σε μέγεθος πόλη της Κροατίας με πληθυσμό 129.000 κατοίκους και ο σημαντικότερος εμπορικός λιμένας της χώρας. Η οικονομία της βασίζεται επίσης στα ναυπηγεία, τις μονάδες παραγωγής ενέργειας, την κλωστοϋφαντουργία και τα διυλιστήρια.

Osijek: Απέχει 30 χλμ. από την Ουγγαρία και λιγότερο από 20 χλμ. από την Σερβία. Έχει 107.000 κατοίκους και βρέχεται από τον ποταμό Ντράβα. Βρέθηκε υπό τουρκική και αργότερα ουγγρική κατοχή και έχει διατηρήσει αρχιτεκτονικά μνημεία από αυτές τις ιστορικές περιόδους.

Zadar (αρχ. *Ιδάσσα*) : (75.000 κατ.) Ιδρύθηκε τον 9ο αιώνα π.χ. Σήμερα η πόλη αποτελεί πολιτιστικό και τουριστικό κέντρο της περιοχής, με πολλά μνημεία, ναούς και τέσσερα εθνικά πάρκα και είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος λιμένας.

Καθώς και η **Pula** (65.000) και το **Dubrovnik** (45.000) με ιδιαίτερο τουριστικό ενδιαφέρον.

2. Ιστορική Αναδρομή

Η Κροατία ήταν μέρος της Αυστροουγγρικής Αυτοκρατορίας μέχρι το τέλος του Α Παγκοσμίου Πολέμου. Το 1918 οι Κροάτες, Σέρβοι και Σλοβένοι σχημάτισαν βασίλειο γνωστό μετά το 1929 ως Γιουγκοσλαβία. Μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, η Γιουγκοσλαβία έγινε ένα ομοσπονδιακό ανεξάρτητο κομμουνιστικό κράτος κάτω από το ισχυρό χέρι του στρατάρχη ΤΙΤΟ.

Η Κροατία κήρυξε την ανεξαρτησία της από τη Γιουγκοσλαβία το 1991, αλλά χρειάστηκαν τέσσερα χρόνια συγκρούσεων με τον σερβικό στρατό μέχρι να παραδοθεί το 1998, ο υπό την επίβλεψη του ΟΗΕ τελευταίος σερβικός θύλακος, στην ανατολική Σλαβονία. Η Κροατία εντάχθηκε στο ΝΑΤΟ τον Απρίλιο του 2009 και στην ΕΕ τον Ιούλιο του 2013.

3. Το Κροατικό Κράτος

3.1 Πολιτικοί Θεσμοί

Το Πολίτευμα της χώρας είναι Κοινοβουλευτική Δημοκρατία. Το Σύνταγμα τροποποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2000 και το ημιπροεδρικό σύστημα μετατράπηκε σε καθαρό κοινοβουλευτικό σύστημα.

Ο πρόεδρος είναι ο αρχηγός του κράτους, εκλέγεται με καθολική ψηφοφορία για πενταετή θητεία. Δύο το πολύ είναι οι προεδρικές θητείες που επιτρέπεται να ασκήσει το ίδιο φυσικό πρόσωπο. Ο πρόεδρος μπορεί να διαλύσει το Κοινοβούλιο και να ζητήσει εκλογές. Ο πρόεδρος είναι επίσης ο αρχηγός των ενόπλων δυνάμεων. Ο Πρόεδρος ορίζει τον πρωθυπουργό και την κυβέρνηση, με τη συναίνεση του Κοινοβουλίου. Μπορεί να διαλύσει την Βουλή αν δεν επιτυγχάνεται ψήφος εμπιστοσύνης είτε αν δεν ψηφίζεται ο κρατικός προϋπολογισμός μετά την εκπνοή τριμήνου από την κατάθεσή του. Η εκτελεστική εξουσία ασκείται από κοινού μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης.

Πρόεδρος της χώρας εξελέγη στις 11 Ιανουαρίου του 2015 για μια πενταετία, είναι η κα Kolinda Grabar-Kitarović που προέρχεται από το HDZ.

Της κυβέρνησης συνασπισμού ηγείται από τον Οκτώβριο του 2016 ο **Πρωθυπουργός κ. Andrej Plenković (HDZ)**, ο οποίος διαμόρφωσε νέα κοινοβουλευτική πλειοψηφία τον Ιούνιο του 2017. Στην κυβερνητική πλειοψηφία συμμετέχουν το κεντρο-δεξιό HDZ, τμήμα του κεντρο-αριστερού HNS, οκτώ Βουλευτές που εκπροσωπούν εθνικές μειονότητες, καθώς και μεμονωμένοι και ανεξάρτητοι Βουλευτές.

Το Κοινοβούλιο (Sabor) είναι το νομοθετικό όργανο, τα μέλη του οποίου είναι 151 και εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία για τετραετή θητεία. Το Σύνταγμα τροποποιήθηκε για να μεταβιβάσει ορισμένες από τις εξουσίες του Προέδρου στο κοινοβούλιο.

Τα κυριότερα κροατικά πολιτικά κόμματα ή συνασπισμοί κομμάτων που συμμετείχαν στις εκλογές του Σεπτεμβρίου 2016 είναι:

- **«Συμμαχία HDZ»:** συνασπισμός συντηρητικών κομμάτων, ήτοι «Κροατική Δημοκρατική Ένωση/HDZ-κυβερνών κόμμα Πρωθυπουργού κ. Plenković), «Κροατικό Κοινωνικό-Φιλελεύθερο Κόμμα/HSL», «Κροατικό Χριστιανοδημοκρατικό Κόμμα/HDS», «Κροατική Ανάπτυξη/Hrast».
- **«Λαϊκή Συμμαχία»:** Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα SDP (κόμμα Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, Πρόεδρος κ. Bernardić) και τρία άλλα κόμματα κεντρώου-κεντροαριστερού χώρου, ήτοι «Κροατικό Λαϊκό Κόμμα-Φιλελεύθεροι Δημοκράτες/HNS», «Κροατικό Αγροτικό Κόμμα/HSS» και «Κροατικό Κόμμα Συνταξιούχων/HSU»
- **«Γέφυρα Ανεξάρτητων Καταλόγων»:** κυρίως σχηματισμός κεντρώου χώρου Most
- **«Συμμαχία για τον Πρωθυπουργό»:** συνασπισμός μικρών κομμάτων κεντρώου χώρου, κυρίως «Bandić Milan 365-Κόμμα Εργασίας και Αλληλεγγύης/BM 365»-«Λαϊκό Κόμμα-Μεταρρυθμιστές/Reformisti»,
- **«Συμμαχία Μόνης Επιλογής»:** σχηματισμοί, κυρίως, «Ανθρώπινο Τείχος/Zivi zid», «Αλλάζουμε την Κροατία/PH και «Νεανική Δράση/AM».
- **«Συμμαχία Ισχυρότερης Ίστριας»:** κόμματα περιοχής Ίστριας, ήτοι «Δημοκρατική Συνέλευση Ίστριας/IDS», «Συμμαχία Πριμόριε-Γκόρσκι Κόταρ/PGS» και «Λίστα Ριέκας/RI»
- **«Πατριωτική Συμμαχία»:** δεξιό «Κροατικό Κόμμα Δικαιωμάτων dr. Ante Starčević/HSR AS» και άλλοι μικρότεροι σχηματισμοί δεξιάς/ακροδεξιάς προέλευσης
- **«Συμμαχία HDSSB»:** κυρίως συντηρητικά κόμματα «Κροατική Δημοκρατική Ένωση Σλαβονίας και Μπαράνια/HDSSB» και «Κροατικό Συντηρητικό Κόμμα/HKS»
- **«Κροάτες Εργατικοί-Εργατικό Κόμμα/Laburisti».**

3.2 Τοπική Αυτοδιοίκηση

Η χώρα διαιρείται σε περιφέρειες (županija) με επικεφαλής ένα εκλεγμένο περιφερειάρχη και ένα εκλεγμένο Περιφερειακό Συμβούλιο για τέσσερα χρόνια. Υπάρχουν 20 περιφέρειες καθώς και η πόλη του Ζάγκρεμπ (Grad Zagreb) που έχει καθεστώς περιφέρειας.

Η περιφέρεια έχει ευρείες αρμοδιότητες σε θέματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, δημόσιας υγείας, πολεοδομίας και ανάπτυξης, οικονομίας, μεταφορών και υποδομών, κοινωνικών πολιτικών και πολιτισμού. Κάτω από τις περιφέρειες υπάρχουν 127 πόλεις (Grad) που είναι δήμοι με ιδιαίτερο καθεστώς και αρμοδιότητες. Οι δήμοι είναι υπεύθυνοι για την τήρηση των δημοτολογίων, την οργάνωση των εκλογικών διαδικασιών, τη συντήρηση του οδικού δικτύου και του οικοσυστήματος, τον πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό, την κοινωνική δράση, πολιτιστική δράση, στοιχειώδη εκπαίδευση, βασική ιατρική βοήθεια, πολιτική προστασία, προστασία των καταναλωτών και προστασία του περιβάλλοντος. Εν συνεχεία υπάρχουν 427 δήμοι (općina), είναι η διοικητική διαίρεση που αποτελείται από αριθμό χωριών και κωμοπόλεων με τις ίδιες αρμοδιότητες και οι πόλεις (Grad).

Οι περιφέρειες της Κροατίας

3.3 Διεθνείς σχέσεις Κροατίας

Η Κροατία έχει συνάψει διπλωματικές σχέσεις με 181 χώρες. Από το 2009, η Κροατία διατηρεί δίκτυο 51 πρεσβειών, 24 προξενείων και οκτώ μόνιμες διπλωματικές αποστολές στο εξωτερικό. Επιπλέον, υπάρχουν 52 ξένες πρεσβείες και 69 προξενία στη Δημοκρατία της Κροατίας, εκτός από γραφεία διεθνών οργανισμών όπως η Αντιπροσωπεία της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, ο ΟΑΣΕ, η Παγκόσμια Τράπεζα, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (WHO) Το Ποινικό Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία (ICTY), το Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες και τη UNICEF.

Τον Δεκέμβριο του 2011, η Κροατία ολοκλήρωσε τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την ΕΕ και υπέγραψε συνθήκη προσχώρησης στην ΕΕ στις 9 Δεκεμβρίου 2011. Η Κροατία προσχώρησε στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Ιουλίου 2013 και συμμετέχει κατά 0,8% στον συνολικό πληθυσμό, κατά 1,3 στην έκταση της Ένωσης και κατά 0,3% στο ΑΕΠ της Ε.Ε. Ολοκληρώθηκε έτσι μια διαδικασία, που ξεκίνησε το 2001 με την υπογραφή της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης και την αίτηση της Κροατίας για ένταξη στην ΕΕ το 2003. Σημειωτέον ότι, ένα επαναλαμβανόμενο εμπόδιο στις διαπραγματεύσεις ήταν το αρχείο συνεργασίας της Κροατίας με το ΔΠΔΓ και ο αποκλεισμός των διαπραγματεύσεων από τη Σλοβενία λόγω των διασυννοριακών διαφορών Κροατίας-Σλοβενίας. Το τελευταίο επιλύθηκε με συμφωνία διαιτησίας της 4ης Νοεμβρίου 2009, που εγκρίθηκε από τα εθνικά κοινοβούλια και δημοψήφισμα στη Σλοβενία.

Η Κροατία έχει 11 μέλη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η συνεισφορά της στον προϋπολογισμό της ΕΕ ανέρχεται σε 0,82 % του ΑΕΠ, επίκειται σε η προσχώρησή της στο Χώρο Σένγκεν.

Η Κροατία συμπεριλήφθηκε στην εταιρική σχέση για την ειρήνη το 2000, προσκλήθηκε να προσχωρήσει στο NATO το 2008 και προσχώρησε επίσημα στη συμμαχία την 1η Απριλίου 2009. Έγινε δε, μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για τη θητεία 2008-2009, αναλαμβάνοντας την προεδρία τον Δεκέμβριο του 2008. Η Κροατία επίσης συμμετέχει σε σειρά Διεθνών Οργανισμών **(δες 8.4)**

4. Περιβάλλον, Πλουτοπαραγωγικοί Πόροι, Οικονομία

4.1 Περιβάλλον

Ο πόλεμος της δεκαετίας του 1990, προκάλεσε πολλές καταστροφές στο περιβάλλον. Σε αρκετές περιοχές η μόλυνση του νερού είναι τόσο μεγάλη, που το νερό είναι κατάλληλο μόνο για βιομηχανική χρήση. Η όξινη βροχή, αποτέλεσμα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τις βιομηχανίες των γειτονικών χωρών, αποτελεί απειλή για τα δάση της χώρας. Αρκετά είδη άγριας ζωής, όπως ελάφια και αρκούδες, απειλούνται με εξαφάνιση. Τέλος, στις μεγάλες πόλεις παρά την τη βελτίωση που παρατηρείται, η ατμοσφαιρική ρύπανση στις πόλεις αποτελεί σοβαρό πρόβλημα.

Η Κροατία διαθέτει σημαντικούς υδάτινους πόρους, ιδίως πόσιμο νερό. Ωστόσο, είναι κακώς κατανεμημένες γεωγραφικά και κακώς εκμεταλλευόμενες: η αρδευόμενη γεωργία εξακολουθεί να αποτελεί εξαίρεση και αρδεύεται λιγότερο από το 1% των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Περίπου το 74% του πληθυσμού της Κροατίας συνδέεται με το δίκτυο με ικανοποιητική ποιότητα νερού, αλλά το δίκτυο λόγω παλαιότητας παρουσιάζει απώλειες της τάξεως του 40%. Η επεξεργασία λυμάτων παραμένει ο αδύναμος κρίκος στη διαχείριση των υδάτων στην Κροατία: περίπου το 45% της Κροατίας καλύπτεται από δίκτυο αγωγών αλλά με σημαντικές διαφοροποιήσεις από περιοχή σε περιοχή. Μόνον το 61% του δικτύου αγωγών συνδέεται με μονάδες αποχέτευσης, συνεπώς το υπόλοιπο του συλλεγόμενου νερού απορρίπτεται στη φύση χωρίς προηγούμενη επεξεργασία. Σε εθνικό επίπεδο, το 27% του συνολικού πληθυσμού ωφελείται από την επεξεργασία των λυμάτων. Η παρατηρούμενη συχνά ανεξέλεγκτη αστικοποίηση μετά την ανεξαρτησία του 1991 εξηγεί εν μέρει αυτή την κατάσταση.

Η πραγματοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων στον τομέα της διαχείρισης λυμάτων είναι εφικτή καθότι προς το παρόν δεν υφίσταται δυνατότητα ιδιωτικοποίησης της εταιρείας υδάτων, πιθανότητα που συναντά τη σφοδρή αντίδραση της κοινής γνώμης. Η κεντρική μονάδα καθαρισμού της πόλης του Ζάγκρεμπ, που λειτουργεί από το 2007, ήταν αποτέλεσμα μιας σύμπραξης δημόσιου-ιδιωτικού τομέα μεταξύ της πόλης και του Γερμανικού-Αυστριακού ομίλου RWE-WTE.

4.2 Πρωτογενής τομέας

Ο γεωργικός τομέας συμμετέχει κατά 6,5 % στην διαμόρφωση του ΑΕΠ της χώρας ενώ απασχολεί το 5,7% του εργατικού δυναμικού. Καλλιεργούνται περί τα 1,3 εκατ. εκτάρια (23,3 % του συνόλου της επικράτειας). Η Κροατία διαθέτει περίπου 200.000 αγροτικές εκμεταλλεύσεις, συχνά πολύ μικρές σχετικά με κακό εξοπλισμό. Η γεωργία είναι ιδιαίτερα επιδοτούμενη κυρίως μέσω των ευρωπαϊκών πόρων. Η Κροατία επωφελείται από τη χρηματοδότηση που έχει συσταθεί από το Υπουργείο Γεωργίας στο πλαίσιο του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 για συνολικό ποσό 100 εκατ. Ευρώ. Η κάλυψη της επενδυτικής επιχορήγησης είναι 50%. Η επένδυση πρέπει να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της βελτίωσης της ποιότητας της παραγωγής ή της προστασίας του περιβάλλοντος (μηχανήματα, εγκαταστάσεις κ.λπ.).

Οι διάφοροι τύποι κλιματολογικών συνθηκών και εδάφους είναι ευνοϊκοί για την παραγωγή ενός ευρέος φάσματος γεωργικών προϊόντων.

- Η περιοχή της Παννονίας (ΒΑ πλευρά της χώρας) ευνοεί την εντατική και μηχανοποιημένη καλλιέργεια σιταριού, ζαχαρότευτλων και αραβοσίτου. Επίσης καλλιεργούνται κριθάρι, σίκαλη, ηλιάνθος, όσπρια, πατάτες, φρούτα, πράσινα λαχανικά και σταφύλια. Στην περιοχή Bjelovar είναι συγκεντρωμένη η εκτροφή ζώων, όπως βοοειδή, πρόβατα και χοίροι.

- Η ορεινή περιοχή (Lika, Gorski Kotar, περιοχή που χωρίζει την Παννονική Κροατία από την ακτογραμμή) ευδοκίμει η καλλιέργεια της πατάτας, των φρούτων, της δασοκομίας και των μικρών ζώων, είναι δε οι κύριες

γεωργικές δραστηριότητες αυτής της περιοχής. Είναι επίσης ένας χώρος που ευνοεί την ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας και του αγροτικού τουρισμού.

- Η περιοχή της Αδριατικής (Ιστρία, Κόλπος του Κβάρνερ, Δαλματία, νότιες περιοχές). Οι κύριες καλλιέργειες αυτής της περιοχής με μεσογειακό κλίμα είναι αυτές του αμπελώνα και της ελιάς. Το καλαμπόκι, το ηλιέλαιο, ο καπνός και τα φρούτα (εσπεριδοειδή) καλλιεργούνται επίσης εδώ. Το ζωικό κεφάλαιο αφορά κυρίως τα πρόβατα.

Η ετήσια γεωργική παραγωγή καλύπτει πλήρως τις ανάγκες της χώρας σε δημητριακά και ζάχαρη και σε σημαντικό βαθμό φυτά για βιομηχανική χρήση. Σημαντική είναι επίσης η παραγωγή οίνου, ελαιόλαδου και φρούτων, που ευνοείται ιδιαίτερα στα παράλια της χώρας και στις νησιωτικές περιοχές, όπου επικρατεί εύκρατο μεσογειακό κλίμα. Η παραγωγή οίνου πραγματοποιείται από τις 30 μεγαλύτερες οινοποιητικές εταιρείες, 35 συνεταιρισμούς παραγωγής και περίπου 250 οικογενειακές επιχειρήσεις. Οι οίνοι από αυτόχθονες ποικιλίες σταφυλιών γίνονται ολοένα και πιο δημοφιλείς στις ευρωπαϊκές και παγκόσμιες αγορές.

Η παραγωγή ελαιόλαδου και βρώσιμων ελιών παρουσιάζει αυξητικές τάσεις τα τελευταία χρόνια υποστηριζόμενη από κρατικά προγράμματα και εκμεταλλευόμενη την αύξηση των τιμών και της κατανάλωσης. Ιδιαίτερα ανεπτυγμένη είναι επίσης η κτηνοτροφία που συμβάλλει στην αυτάρκεια της χώρας σε κρέας καθώς και στην παραγωγή παραδοσιακά γνωστών αλλαντικών και τυριών. Στις παράκτιες περιοχές η αλιεία και η επεξεργασία ιχθυερών αποτελούν σημαντική οικονομική δραστηριότητα με προεξάρχουσα την εκτροφή τόνου, που προορίζεται κυρίως για την ιαπωνική αγορά (66% των συνολικών εξαγωγών νωπών και κατεψυγμένων ιχθύων). Η δασοπονία αποτελεί επίσης ένα από τους σημαντικότερους παραγωγικούς τομείς. Περίπου 2 εκατ. εκτάρια δασικών εκτάσεων παρέχουν ποιοτική ξυλεία (δρυς, ελάτη) που καθιστά την εγχώρια βιομηχανία αρκετά ανταγωνιστική.

Ο ορυκτός πλούτος της χώρας δεν είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Αντίθετα οι πόροι των μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων που χρησιμοποιούνται ως πρώτες ύλες στην κατασκευή (χαλίκι, άμμος, μάρμαρο, πέτρα) είναι σημαντικοί. Τα ορυχεία άνθρακα και βωξίτη έκλεισαν στη δεκαετία του 1970 και του 1980. Η Κροατία διαθέτει τις δικές της πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του πετρελαίου και του φυσικού αερίου και ιδιαίτερα τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όπως η αιολική, η υδροηλεκτρική και η ηλιακή ενέργεια. Σημαντικές ποσότητες αλατιού εξάγονται τελικά από το θαλασσινό νερό (άλας του Pag και Ston).

4.3 Βιομηχανία

Ο βιομηχανικός τομέας συμβάλλει κατά 18,5 % στο ΑΕΠ της χώρας, ενώ απασχολεί το 21,2 % των εργαζομένων. Η διαρκούσα οικονομική κρίση επέφερε σημαντικά πλήγματα στην εγχώρια παραγωγή καθώς και στην ανταγωνιστικότητα των κροατικών προϊόντων. Ταυτόχρονα οι συμβατικές υποχρεώσεις της χώρας για εκτεταμένες μεταρρυθμίσεις και αναδιαρθρώσεις επιφέρουν δραστικές ανακατατάξεις και στον βιομηχανικό ιστό της χώρας. Πέραν αυτών μετά τη ένταξη στην Ε.Ε. η Κροατία απώλεσε το προνομιακό καθεστώς ως μέλος του CEFTA, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζει στο εσωτερικό της ισχυρό ανταγωνισμό από τα κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Από το 2008 και μέχρι το 2013 υπήρξε συνεχής συρρίκνωση της βιομηχανικής παραγωγής. Το 2014 σημειώθηκε μικρή ανάκαμψη του τομέα κατά 1,3%. Ειδικότερα και κατά τομείς υπήρξε αύξηση της παραγωγής των διαρκών καταναλωτικών κατά 4,4%, των ενδιάμεσων αγαθών κατά 3,4%, των μη διαρκών καταναλωτικών κατά 3,2% και των κεφαλαιουχικών αγαθών κατά 0,5%. Μείωση σημειώθηκε στην παραγωγή ενέργειας κατά 6,2%. Η ανάκαμψη αυτή συνεχίστηκε και το 2015 κατά 2,7% .

Οι σημαντικότεροι κλάδοι της μεταποίησης είναι η βιομηχανία τροφίμων, η παραγωγή ενέργειας, τα χημικά προϊόντα, η παραγωγή πετρελαιοειδών, οι κατασκευές πλοίων καθώς και η επεξεργασία μετάλλων. Μεταξύ των δυναμικότερων εξαγωγικών κλάδων συγκαταλέγονται παραδοσιακά τα ναυπηγεία, τα πετρελαιοειδή, τα ηλεκτροτεχνικά προϊόντα, τα ορυκτά, τα προϊόντα ξύλου, τα φάρμακα και τα ενδύματα.

4.4 Υπηρεσίες

Ο τομέας των υπηρεσιών συμμετέχει κατά 74,6 % στην διαμόρφωση του ΑΕΠ και απασχολεί το 75,8 % του εργατικού δυναμικού.

Πίνακας : Κατανομή της οικονομικής δραστηριότητας ανά τομέα (2015)

Τομείς	Πρωτογενής	Δευτερογενής	Τριτογενής
Απασχόληση (%)	5,7	18,5	75,8
Προστιθέμενη αξία (% ΑΕΠ)	4,3	21,2	74,6
Προστιθέμενη αξία (ετήσια μεταβολή σε %)		2,7	

πηγή: Οικ.Επιμ. Κροατίας

4.4.1 Τουρισμός

Ο δυναμικότερος κλάδος του τριτογενούς τομέα της κροατικής οικονομίας είναι παραδοσιακά ο τουριστικός τομέας, που συμβάλλει σχεδόν κατά 20% στην διαμόρφωση του ΑΕΠ. Ο συνδυασμός των περίφημων δαλματικών ακτών, της νησιωτικής και θαλάσσιας πολυποικιλότητας της Αδριατικής και του ήπιου μεσογειακού κλίματος, οι ανεπτυγμένες υποδομές καθώς και η γεωγραφική γειτνίαση με μεγάλες τουριστικές αγορές της Ευρώπης εξασφαλίζουν σταθερές τουριστικές ροές στην χώρα και επιβεβαιώνουν την κατάταξή της μεταξύ των δημοφιλέστερων τουριστικών προορισμών στην Μεσόγειο. Η χώρα εκμεταλλεύεται επίσης τις φυσικές της ιδιαιτερότητες, τις ιδιαίτερου κάλλους προστατευόμενες περιοχές καθώς και τα μνημεία πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς επιδιώκοντας την ανάπτυξη, πέραν των κλασσικών τουριστικών παραθαλάσσιων δραστηριοτήτων, του οικολογικού αγροτουρισμού, του θρησκευτικού και πολιτιστικού τουρισμού κ.λπ. Οι σημαντικότερες τουριστικές περιοχές της χώρας είναι η χερσόνησος της Ίστριας, η ευρύτερη περιοχή του Ντουμπρόβνικ, η περιφέρεια του Κβάρνερ, το Σπλίτ, το Ζάγκρεμπ καθώς και το νησιώτικο σύμπλεγμα της Αδριατικής.

Η συντριπτική πλειοψηφία των ξενοδοχείων και εγκαταστάσεων βρίσκονται σε περιοχές χαμηλής πυκνότητας του πληθυσμού κοντά στη θάλασσα με αποτέλεσμα οι εγκαταστάσεις αυτές να λειτουργούν 6 μ3 8 μήνες το χρόνο/ ξενοδοχεία που βρίσκονται στην παραθαλάσσια ζώνη είναι ανοικτά 6 με 8. Καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια για την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου με επενδύσεις στις υποδομές και με διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό του κροατικού τουρισμού είναι ο μεγάλος αριθμός των προσφερόμενων ιδιωτικών καταλυμάτων σε σχέση με τα προσφερόμενα από τα ξενοδοχεία δωμάτια αλλά και ο ολιγοπωλιακός χαρακτήρας της αγοράς τουρισμού, όπου οι τρεις μεγαλύτερες αλυσίδες ξενοδοχείων (Valamar Riviera, Luksic Group et Maistra) ελέγχουν το 45% του δυναμικού των ξενοδοχειακών κλινών.

Κατά τα τελευταία 15 χρόνια, οι επενδύσεις στον τομέα των ξενοδοχείων ανήλθαν τα 5 δις. Ευρώ ενώ σχεδιάζονται για τα δύο επόμενα χρόνια επενδύσεις ύψους 2 δις Ευρώ. Οι επενδυτές είναι στην πλειοψηφία τους Κροάτες αλλά τα τελευταία χρόνια μεγάλες διεθνείς ξενοδοχειακές αλυσίδες δείχνουν ενδιαφέρον για την Κροατία: Το Hilton ήδη άνοιξε στο Ντουμπρόβνικ και το Ζάγκρεμπ, η Marriott σκοπεύει να ανοίξει 4 ξενοδοχεία μέχρι το 2020, ένα ξενοδοχείο Hyatt έχει αναγγελθεί στο Ζαντάρ, η Four Seasons και η παραλία Nikki θα δημιουργήσουν εγκαταστάσεις στη νήσο Hvar. Πρόκειται για επενδύσεις 4 & 5 Αστέρων που δείχνουν και τη στόχευση για προσέλκυση τουρισμού υψηλών προδιαγραφών

Το 2016 40 νέες ξενοδοχειακές μονάδες άρχισαν να λειτουργούν και το 2017 επενδύσεις ύψους πάνω από 300 εκ. Ευρώ/ αναμένεται να ολοκληρωθούν. Στη στρατηγική του για τον τουρισμό το 2020, η κυβέρνηση έχει θέσει ως στόχο την αύξηση μέχρι το 2020, του αριθμού των δωματίων των ξενοδοχειακών μονάδων κατά 20.000.

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που υπάρχουν είναι η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού. Η κυβέρνηση σχεδιάζει την επέκταση των τεχνικών σχολών και την δημιουργία εξειδικευμένων πανεπιστημιακών σχολών στα πλαίσια της Στρατηγικής για το 2020.

Το 2015, στα κράτη μέλη της ΕΕ, η αναλογία εσόδων από ταξίδια ως προς το ΑΕΠ ήταν υψηλότερη στην Κροατία (18,1 %). Σύμφωνα με τα στοιχεία της κροατικής στατιστικής υπηρεσίας οι τουριστικές αφίξεις κατά το 2015 ανήλθαν σε 14,3 εκατ. σημειώνοντας αύξηση κατά 9,3% έναντι του 2014. Εκ των ανωτέρω αφίξεων τα 12,7 εκατ. αφορούσαν αλλοδαπούς, με 65,9 εκατ. διανυκτερεύσεις (7,4%). Οι περισσότεροι τουρίστες ήταν Γερμανοί, ακολουθούμενοι από Σλοβένους, Ιταλούς, Αυστριακούς, Τσέχους και Πολωνούς. Το 2016 η τουριστική περίοδος χαρακτηρίστηκε από ρεκόρ αφίξεων (15εκ.), και διανυκτερεύσεων (75 εκ.) ενώ οι τουριστικές εισπράξεις ανήλθαν σε 8,5 δις Ευρώ. Ο τουρισμός μετέχει με πάνω από 20% στο ΑΕΠ της Κροατίας.

Η Κροατία καταλαμβάνει την 33^η θέση μεταξύ των τουριστικών προορισμών παγκοσμίως σύμφωνα με την κατάταξη του World Economic Forum Travel and Tourism Competitiveness για το 2015. Μεταξύ δε των ευρωπαϊκών τουριστικών προορισμών κατέλαβε την 19^η θέση με μεγαλύτερο πλεονέκτημα τις τουριστικές της υποδομές, τις φυσικές και πολιτιστικές ιδιαιτερότητες, το σύστημα υγείας και περίθαλψης καθώς και την ασφάλεια και ασθενέστερο σημείο το επίπεδο τιμών.

4.4.2 Υποδομές - Μεταφορές

Από την Κροατία διέρχονται οι περισσότερες διαδρομές προς το Αιγαίο και τα Δαρδανέλια ενώ σε αυτήν ανήκουν τα περισσότερα νησιά της Αδριατικής και ως εκ τούτου παραμένει σημαντική χώρα για τη μελλοντική ανάπτυξη των ευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών. Τρεις πανευρωπαϊκοί διάδρομοι μεταφορών διέρχονται από την Κροατία (διάδρομοι X / Χα και Vb / Vc, καθώς και ο διάδρομος VII του Δούναβη)

Το **οδικό δίκτυο** περιλαμβάνει 29.410 χιλιόμετρα δρόμων (εκ των οποίων πάνω από 1400 χιλ. είναι αυτοκινητόδρομοι), το **σιδηροδρομικό δίκτυο** διαθέτει 2.726 χιλιόμετρα (985 χλμ είναι ηλεκτροδοτούμενα). Η κατάσταση της οδικού δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των αυτοκινητοδρόμων, είναι ικανοποιητική. Από την άλλη πλευρά, σημαντικές καθυστερήσεις καταγράφονται στον εκσυγχρονισμό των υποδομών των σιδηροδρόμων.

Η χώρα έχει 6 λιμένες σημαντικής οικονομικής σημασίας, 7 διεθνή αεροδρόμια, 785 χιλιόμετρα πλωτών οδών που διέρχονται από 4 λιμάνια ποταμών, καθώς και 2 θαλάσσια τερματικά για συνδυασμένες μεταφορές.

Οι **υδάτινες οδοί** έχουν μήκος 804 χιλιόμετρα, ενώ η διεθνής κυκλοφορία πραγματοποιείται κυρίως στο Δούναβη, με το κύριο λιμάνι του Vukovar και σε μικρότερο βαθμό στους ποταμούς Drave και Save. Από την άποψη αυτή, πρέπει να σημειωθεί ότι ο άξονας του ποταμού Δούναβη που συνορεύει με την Κροατία βρίσκεται στον πανευρωπαϊκό διάδρομο μεταφοράς VII. Το σχέδιο κατασκευής καναλιού σύνδεσης του Δούναβη με τον Σάβα θα μπορούσε να συνδέσει αυτές τις πλωτές οδούς με αποτέλεσμα την αύξηση του μεταφορικού έργου.

Τα τελευταία χρόνια η **εναέρια κυκλοφορία** αυξάνεται σταθερά, λόγω της εισροής τουριστών, ιδιαίτερα των ξένων τουριστών. Σύμφωνα με έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα αεροδρόμια στην Κροατία καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος της εναέριας κυκλοφορίας στα Δυτικά Βαλκάνια. Η εθνική αεροπορική εταιρεία, Croatian Air Lines, έχει ηγετικό ρόλο στην περιοχή.

Το αεροδρόμιο του Ζάγκρεμπ δέχεται πάνω από 2 εκατομμύρια επιβάτες ετησίως ενώ ένας νέος τερματικός σταθμός λειτουργεί από τον Απρίλιο 2016. Ανάδοχος του έργου, που κόστισε 300 εκ. Ευρώ, αλλά και δανειολήπτης, είναι η εταιρεία «Medjunarodna zračna luka Zagreb d.o.o», που ανήκει στην γαλλικών συμφερόντων κοινοπραξία "Zagreb Airport International Company" (ZAIC) στο οποία συμμετέχουν οι διεθνείς εταιρείες Airports de Paris Management, Bouygues Batiment International, Fond Marguerite, IFC και TAV Airports (με έδρα Κωνσταντινούπολη, ανήκει κατά 38% στην Aeroports de Paris) και η κροατική κατασκευαστική εταιρεία Viadukt. Η διάρκεια παραχώρησης (concession) του αεροδρομίου, από το κροατικό δημόσιο στην εταιρεία «Medjunarodna zračna luka Zagreb d.o.o», ανέρχεται στα 30 έτη. Άλλα μεγάλα αεροδρόμια είναι το αεροδρόμιο Split και Dubrovnik.

Τα εμπορικά αεροδρόμια της Κροατίας

Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ
Opaticka 12, 10000 Zagreb, Croatia

21

Τα κροατικά αεροδρόμια ανάλογα με τον αριθμό επιβατών

2015 Rank	Airport	IAT A	Location served	2011	2012	2014	2015	2016	Change 2015 – 2016
1	Franjo Tudman Airport	ZAG	Zagreb	2,224,010	2,312,570	2,391,853	2.550.226	2,766,087	+6.9% ▲
2	Split Airport	SPU	Split	1,272,317	1,377,988	1,729,018	1,930,665	2,289,987	+17.1% ▲
3	Dubrovnik Airport	DBV	Dubrovnik	1,332,733	1,461,795	1,570,175	1,679,260	1,993,243	+17.7% ▲
4	Zadar Airport	ZAD	Zadar	263,066	346,770	477,384	468,850	520,924	+6.8% ▲
5	Pula Airport	PUY	Pula	342,250	362,542	370,314	347,044	436,121	+21,3% ▲
6	Rijeka Airport	RJK	Rijeka	78,890	72,762	103,433	136,849	160,000	+19,8% ▲
7	Osijek Airport	OSI	Osijek	22,104	2,188	27,028	29,509	30,605	+6,8% ▲
8	Lošinj Airport	LSZ	Lošinj	6,152	4,659	5,713	14,116	6,402	-55,4% ▼
9	Bol Airport	BWK	Brač	12,504	12,583	10,418	8,870	12,354	+40,2% ▲
Total				5,554,026	5,953,857	6,685,336	7,165,389	8,225,723	+14.8% ▲

πηγή : Κροατική Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας.

Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ
Opaticka 12, 10000 Zagreb, Croatia

Tel: (+385) 1 4835716 - Fax: (+385) 1 4810419 - e-mail: ecocom-zagreb@mfa.gr

Οι **θαλάσσιοι λιμένες** είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό μέρος του δικτύου μεταφορών. Τα κύρια λιμάνια είναι η Ριέκα, το Σιμπενικ, το Σπλιτ καθώς και η Πλοče, μέσω του οποίου διέρχονται όλες οι μεταφορές από τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη.

Ο κροατικός **εμπορικός στόλος** αποτελείται από 77 σκάφη που κατανέμονται ως ακολούθως:
Φορτηγά φορτίου χύδην 24, φορτηγά 7, δεξαμενόπλοια χημικών 8, επιβατηγά / φορτίου 27, πετρελαιοφόρα 10, ψυγείο 1, πλοία ξένης ιδιοκτησίας 2 (Νορβηγία)
Πλοία κροατικών συμφερόντων νηολογημένα σε άλλες χώρες (2010): 31 (Μπαχάμες 1, Μπελίζ 1, Λιβερία 1, Μάλτα 6, Νήσοι Μάρσαλ 12, Παναμάς 2, Άγιος Βικέντιος και Γρενάδας 8).
Τέλος η Κροατία διαθέτει ήδη 61 μαρίνες, 37 λιμένες αναψυχής και συνολικά πάνω από 17.000 θέσεις ελλιμενισμού ιδιωτικών σκαφών αναψυχής υποδομή που προσελκύει ναυτιλιακό τουρισμό (Yachting).

4.4.3 Ταχυδρομεία – Τηλεπικοινωνίες – Internet

Η δημόσια ταχυδρομική υπηρεσία (Post) λειτουργεί πολύ καλά και υπάρχουν γραφεία σε όλη τη χώρα. Στις μεγάλες πόλεις και τα τουριστικά κέντρα, το καλοκαίρι, οι ώρες λειτουργίας διευρύνθηκαν και τα γραφεία είναι συχνά ανοιχτά τις καθημερινές από τις 7 έως τις 20 ώρες, καθώς και το πρωί του Σαββάτου. Σε μικρότερες πόλεις και νησιά, τα γραφεία είναι ανοιχτά από τις 7πμ έως τις 12μμ ή τις 2μμ. Τα ταχυδρομεία πωλούν γραμματόσημα, τηλεφωνική επικοινωνία, ξένο συνάλλαγμα και επίσης χειρίζονται τις μεταφορές χρημάτων μέσω της Western Union και εξοφλούν σειρά λογαριασμών.

Η ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση οδήγησε την κροατική τηλεπικοινωνιακή αγορά στην ελευθέρωση της αγοράς και στη δημιουργία ευνοϊκού ρυθμιστικού περιβάλλοντος για τον ανταγωνισμό. Εναλλακτικοί φορείς εκμετάλλευσης εισήλθαν στην αγορά και ξεκίνησαν ανταγωνιστικές υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας. Όλοι οι φορείς εκμετάλλευσης στην Κροατία έχουν επενδύσει σε υποδομή δικτύου για να υποστηρίξουν υπηρεσίες ευρυζωνικότητας και triple-play. Ο κροατικός τομέας τηλεπικοινωνιών κατατάσσεται στην 24η θέση παγκοσμίως. Αυτό είναι αποτέλεσμα των επενδύσεων, της ανάπτυξης της αγοράς και της εισαγωγής νέων τεχνολογιών τόσο στην σταθερή όσο και στην κινητή τηλεφωνία. Ο αριθμός των χρηστών ευρυζωνικών υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας στην Κροατία ανέρχεται σε 350.000 που είναι ένα ποσοστό διείσδυσης μεγαλύτερο του μέσου όρου της ΕΕ των 27.

Σταθερή τηλεφωνία στην χώρα παρέχουν οι εταιρείες T-Hrvatski telekom (κύριος φορέας) και η Optima, η Telekom, η Iskon, η H1 Telekom και η Amis.

Δραστηριοποιούνται 5 εταιρείες κινητής τηλεφωνίας: η T-com, η Tele2, Vip, η BonBon (χρησιμοποιεί το δίκτυο της T-com) και η Tomato (χρησιμοποιεί το δίκτυο της Vip)

Το ποσοστό διείσδυσης στην κινητή τηλεφωνία είναι πολύ υψηλό στην Κροατία. Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού διαθέτει κινητά τηλέφωνα, τα οποία χρησιμοποιούνται επίσης για την πραγματοποίηση διαφόρων συναλλαγών.

4.4.5 Τραπεζικός Τομέας

Ο τραπεζικός τομέας είναι αρκετά αναπτυγμένος στην Κροατία. Είναι ο τομέας, στον οποίο, μαζί με τον

τομέα του εμπορίου και των δικτύων διανομής, έχουν πραγματοποιηθεί οι μεγαλύτερες ιδιωτικοποιήσεις και . Δραστηριοποιούνται 28 Τράπεζες εκ των οποίων οι 16 είναι ξένης ιδιοκτησίας που κατέχουν το 90,3% των περιουσιακών στοιχείων, οι 10 ιδιωτικές κροατικής ιδιοκτησίας που κατέχουν 4,4% των περιουσιακών στοιχείων και 2 κρατικής ιδιοκτησίας που κατέχουν 5,3% των περιουσιακών στοιχείων.

Η Zagrebacka Bank (www.zaba.hr) και η Privredna Bank (www.pbz.hr), είναι οι δύο μεγαλύτερες σε ποσοστό συνολικών κεφαλαίων τράπεζες με 57% συνολικά (34% και 23% αντίστοιχα). Σημειωτέον ότι και οι δύο ανωτέρω τράπεζες είναι ιταλικής ιδιοκτησίας. Οι αλλοδαποί μόνιμοι κάτοικοι μπορούν να ανοίγουν λογαριασμούς μη μόνιμων κατοίκων, να συναλλάσσονται στο εσωτερικό και εξωτερικό και να αγοράζουν και πωλούν χρεόγραφα με τις νόμιμες διαδικασίες. Δεν υπάρχουν περιορισμοί για ξένες επενδύσεις στην κροατική αγορά Χρεογράφων (Νόμος περί Ξένου Συναλλάγματος, (www.hnb.hr).

Οι συνολικές χορηγήσεις των τραπεζών στο τέλος του 2014 ανήρχοντο σε 279,9 δις Κούνα εκ των οποίων τα 47,4 δις ήταν μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Οι χορηγήσεις δανείων του Τραπεζικού συστήματος ανήλθαν μέχρι σήμερα στο 59% του ΑΕΠ, ενώ τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια αποτελούν το 13,9 του συνόλου των χορηγηθέντων δανείων. Το 2014 ο τραπεζικός τομέας κατέγραψε της χώρας παρουσίασαν ακαθάριστα κέρδη ύψους 2,5 δις HPK αυξημένα κατά 1,5 δις ή κατά 148% συγκριτικά με το 2013.

Το 2015 ο τραπεζικός τομέας κατέγραψε ζημίες 5 δις HPK. Ο δείκτης των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs), από 5% το 2008 ανήλθε στο 16% το 2015 και στο 13,8 % το 2016.

Η συνολική αξία των μερικώς και εντελώς μη εξυπηρετούμενων δανείων ανήλθε σε 36,1 milliards de HPK (4,9 δις Ευρώ) στα τέλη Δεκεμβρίου 2016 για ένα συνολικό όγκο δανείων ύψους 261,2 δις HPK.

Το 2016 ο τραπεζικός τομέας κατέγραψε κέρδη 6,4 δις HPK με κερδοφόρες τις 17 από τις 28 Τράπεζες. Ενθαρρυντική τάση είναι η μείωση κατά 6% του συνολικού όγκου των υφιστάμενων δανείων.

Η συναλλαγματική ισοτιμία του HRK έναντι του ευρώ καθορίζεται από την Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας και παραμένει στο πλαίσιο ενός μάλλον στενού περιθωρίου διακύμανσης του HPK στόχο την σταθεροποίηση του Κούνα έναντι του Ευρώ.

4.4.6 Το Χρηματιστήριο Αξιών Ζάγκρεμπ (ZSE)

Στο Ζάγκρεμπ λειτουργεί Χρηματιστήριο στο οποίο γίνεται διαπραγμάτευση μετοχών, ομολόγων καθώς και δομημένων προϊόντων. Το Χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ ιδρύθηκε ως τμήμα αξιών και εμπορευμάτων στο πλαίσιο του Εμπορικού Επιμελητηρίου το 1907 και λειτούργησε μέχρι το 1945 με εξαίρεση την περίοδο του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου. Το 1991 είκοσι πέντε τράπεζες και δύο ασφαλιστικές εταιρείες ίδρυσαν εκ νέου το Χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ στην νέα Δημοκρατία της Κροατίας. Έκτοτε η χρηματιστηριακή αγορά εξελίχθηκε ειδικά με την εισαγωγή ηλεκτρονικού συστήματος ανταλλαγών μεταξύ του 1995 και του 2000 με αποτέλεσμα τον δεκαπλασιασμό της κεφαλαιοποίησης το διάστημα αυτό. Η ιστοσελίδα του (www.zse.hr) περιλαμβάνει τους βασικούς σχετικούς νόμους καθώς και τον ισχύοντα περί ιδιωτικοποιήσεων νόμο στην αγγλική.

Ο Νόμος περί Χρεογράφων απαιτεί, όπως όλες οι εταιρείες, οι οποίες έχουν περισσότερους από 100 μετόχους και με μετοχικό κεφάλαιο άνω των 5 εκ. \$, εισάγονται στο Χρηματιστήριο. Η Επιτροπή Εποπτείας (HANFA) Κεφαλαιαγοράς (www.hanfa.hr) είναι η εκείνη, η οποία εκδίδει τις άδειες λειτουργίας εταιρειών αγοραπωλησίας χρεογράφων. Ξένες εταιρείες μπορούν να ανοίξουν υποκατάστημα, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν σχετική άδεια από την HANFA.

Το Χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ υποστηρίζεται από την EBRD και τα τελευταία χρόνια έχουν εισαχθεί σημαντικές καινοτομίες στην εγχώρια κεφαλαιαγορά ενώ το πολυμερές σύστημα διαπραγμάτευσης λειτουργεί και έχουν δημιουργηθεί οκτώ νέοι δείκτες. Στα τέλη του 2015 το Χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ

απέκτησε το Χρηματιστήριο της Λιουμπλιάνα.

Το Χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ προσφέρει τόσο μετοχές όσο και ομόλογα. Υπάρχουν 147 εταιρείες εισηγμένες στο χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ, το οποίο διαχειρίζεται συναλλαγές σε δύο αγορές: την ρυθμιζόμενη αγορά και την αγορά πολυμερούς Διαπραγμάτευσης η οποία είναι εξωχρηματιστηριακή και απαιτεί πολύ λιγότερη διαφάνεια (Multilateral Trading Facility -MTF- που ρυθμίζονται μετά το 2004 από την ευρωπαϊκή οδηγία για τις Αγορές των Χρηματοπιστωτικών Εργαλείων).

Οι μετοχές χωρίζονται σε δύο κύριες αγορές, τη Ρυθμιζόμενη Αγορά που διαπραγματεύεται τα εισηγμένα μέσα και την πολυμερή εμπορική διευκόλυνση (ΠΜΔ).

Η Ρυθμιζόμενη Αγορά χωρίζεται σε τρία βασικά τμήματα: Prime Market, Official Market και Regular Market.

Ο κύριος όγκος των εισηγμένων μετοχών είναι στην Επίσημη αγορά, που υποδηλώνεται από το -R- στο ticker. Υπάρχουν επίσης μερικοί εγγεγραμμένοι στην Τακτική Αγορά, οι οποίοι σημειώνονται από τον -P- στο ticker, αλλά πολύ λίγες εταιρείες είναι εισηγμένες στην Prime Market.

Το Μάιο του 2014, το χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ συνεργάστηκε με τις αγορές της Βουλγαρίας και της ΠΓΔΜ για τη δημιουργία του SEE LINK, στόχος του οποίου ήταν η δημιουργία περιφερειακής υποδομής για την ανταλλαγή εισηγμένων τίτλων σε αυτές τις τρεις αγορές. Το SEE LINK λειτουργεί από το 2016. Με τα χρηματιστήρια του Βελιγραδίου και της Λιουμπλιάνα που συμμετέχουν στην πρωτοβουλία, το SEE LINK έχει τώρα 5 θέσεις.

Το 2016 κατεγράφησαν 10 συναλλαγές συγχωνεύσεων και εξαγορών αξίας 780 εκατ. Ευρώ - κυρίως στον τομέα του λιανικού εμπορίου. Οι δύο σημαντικότερες ήταν η απόκτηση των εμπορικών κέντρων Arena Centar από τον νοτιοαφρικανικό όμιλο NEPI αξίας 237,5 εκατ. Ευρώ και City Center One από την Morgan Stanley Real Estate για 220 εκατ. Ευρώ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το Χρηματιστήριο αποφάσισε να αναστείλει την διαπραγμάτευση των μετοχών του ομίλου AGROKOR τέλη Μαΐου του 2017, μετά από δημοσιοποίηση πληροφοριών για αναληθή πληροφόρηση σχετικά με την οικονομική διαχείριση του.

Η **Κεφαλαιοποίηση** της αγοράς στο χρηματιστήριο (ZSE) στα τέλη του 2016 παρουσίαζε την παρακάτω εικόνα:

Αξία Μετοχών: 19 δισ. Ευρώ, ή 40,2% του ΑΕΠ, αύξηση 16,5% σε σχέση με το 2015.

Αξία Ομολόγων: 11,8 δισ. Ευρώ, ή 25% του ΑΕΠ, αυξημένα κατά 13,0% σε σχέση με το 2015

Συνολική κεφαλαιοποίηση ύψους 30,8 δισ. Ευρώ, αυξημένη κατά 14,1% σε σχέση με το 2015.

Ο **όγκος συναλλαγών** για το 2016 ήταν :

Μετοχές: 413 εκατ. Ευρώ, αυξημένος κατά 12,8% σε σχέση με το 2015. Ομόλογα: 92 εκατ. Ευρώ, αυξημένος κατά 37% σε σχέση με το 2015.

Το εμπόριο δομημένων προϊόντων μειώθηκε κατά 35%, για όγκο μικρότερο των 7 εκατ.

Ευρώ. Συνολικά, το ύψος των συναλλαγών ανήλθε σε 511 εκατ. Ευρώ κατά 16,1% σε σχέση με το 2015.

Οι 10 μεγαλύτερες επιχειρήσεις στην Κροατία με βάση την κεφαλαιοποίησή τους (Οκτ. 2016)

Εταιρεία	Ticker	Κλάδος	Market Cap (HRK)
INA-industrija nafte	INA-R-A	Energy	32,000,000,000
Zagrebačka banka	ZABA-R-A	Banks	15,858,381,612
Privredna banka Zagreb	PBZ-R-A	Banks	14,496,824,440
Hrvatski Telekom	HT-R-A	Telecom	13,184,054,135
Adris grupa (Official Mkt)	ADRS-R-A	Conglomerate	5,683,093,059
VALAMAR RIVIERA	RIVP-R-A	Hospitality	4,429,868,101
Adris grupa (Regular Mkt)	ADRS-P-A	Conglomerate	3,134,254,200
Plava laguna	PLAG-R-A	Hospitality	3,004,749,000
Jamnica	JMNC-R-A	Food	2,940,545,400
Atlantic Grupa	ATGR-R-A	Consumer Goods	2,892,505,250
Maistra	MAIS-R-A	Hospitality	2,799,124,143

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι, δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ ή δεν έχουν μεγάλη εμπορευσιμότητα και δεν συμμετέχουν στον κύριο δείκτη, μεγάλες επιχειρήσεις όπως:

INA (όχι στον κύριο δείκτη): εταιρεία πετρελαίου και φυσικού αερίου με τα υψηλότερα έσοδα οποιασδήποτε κροατικής εταιρείας

Η Konzum που είναι η μεγαλύτερη ιδιωτική αλυσίδα σούπερ μάρκετ στην Κροατία έχει διαγραφεί επειδή ανήκει στον όμιλο AGROKOR),

Hrvatska Elektroprivreda (HEP) (δεν αναφέρεται): η κρατική εταιρεία ηλεκτρικής ενέργειας στην Κροατία

Zagrebačka banka (αναφέρεται στον κύριο κατάλογο): η μεγαλύτερη τράπεζα της Κροατίας, η οποία ανήκει στην UniCredit

T-Hrvatski Telekom (αναφέρεται στον κύριο κατάλογο): Η μεγαλύτερη εταιρεία τηλεπικοινωνιών της Κροατίας, που ανήκει στην Deutsche Telekom (η μητρική εταιρεία για τις μάρκες της T-Mobile διεθνώς)

Valamar Riviera (Ticker: αναφέρεται στον κύριο κατάλογο): Η μεγαλύτερη τουριστική εταιρεία της Κροατίας λειτουργεί σε μία από τις πιο δημοφιλείς εταιρείες ανταλλαγών στον κόσμο

Adris Grupa (αναφέρεται στον κύριο κατάλογο): μεγάλος όμιλος με επιχειρηματικές δραστηριότητες στον τομέα των ακινήτων, ασφάλιση, τουρισμός και τρόφιμα.

5. Θεσμικό Πλαίσιο της Επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Κροατία

5.1 Ίδρυση Επιχειρήσεων

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στην Κροατία προβλέπονται οι κάτωθι μορφές εταιρειών:

- **Ομόρρυθμος Εταιρεία** (General Partnership)
- **Ετερόρρυθμος Εταιρεία** (Limited Partnership)
- **Υποκατάστημα (Branch)**, το οποίο δεν είναι νομικό πρόσωπο και ασκεί οικονομική δραστηριότητα από κοινού με την δική του και αυτή της ιδρυτικής εταιρείας ονομασία αλλά για λογαριασμό της ιδρυτικής εταιρείας.
- **Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης** (Limited Liability Company), με κατώτερο αρχικό κεφάλαιο 20.000 κούνα.
- **Ανώνυμος Εταιρεία** (Joint Stock Company), με κατώτερο αρχικό κεφάλαιο 200.000 κούνα.

Για την έναρξη λειτουργίας μιας εταιρείας απαιτείται η εγγραφή στο Εμπορικό Δικαστήριο (Commercial Court) που έχει έδρα την περιοχή έδρας της συνιστάμενης εταιρείας και ο προηγούμενος έλεγχος του σχετικού μητρώου προκειμένου διαπιστωθεί, ότι το όνομα της συνιστάμενης εταιρείας δεν είναι ήδη καταχωρημένο από άλλο επενδυτή, η ανακοίνωσή της (με την φροντίδα του Εμπορικού Δικαστηρίου) στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και σε μία ημερήσια εφημερίδα, η εγγραφή της στην κρατική Υπηρεσία Στατιστικής (State Bureau of Statistics), στο Υπουργείο Οικονομικών (Tax Administration Office), στο Ινστιτούτο Συντάξεων (Croatian Pension Institute) και στο Ινστιτούτο Υγείας (Croatian Health Institute).

Επίσης ο Νόμος προβλέπει την ίδρυση **Αντιπροσωπευτικού Γραφείου (Representative Office)**, το οποίο δεν έχει νομική προσωπικότητα και δύναται να συνάπτει συμφωνίες μόνο στο όνομα της ιδρυτικής εταιρείας. Διατηρεί δικούς του λογαριασμούς στην τράπεζα ενώ η λειτουργία του περιορίζεται στην έρευνα αγοράς, προετοιμασία σύναψης συμβολαίων και συμφωνιών τεχνικής συνεργασίας και παρόμοιες εργασίες διευκόλυνσης. Ο εξοπλισμός του Γραφείου μπορεί να εισαχθεί αδασολόγητος με προσωρινή τελωνειακή άδεια και με δυνατότητα παρατάσεων. Το ίδιο ισχύει επίσης και για τα οχήματα των αλλοδαπών εργαζομένων για τους οποίους απαιτούνται άδειες εργασίας και παραμονής, χωρίς όμως να απαιτείται να πληρώνουν φόρους και εισφορές. Για την ίδρυση Αντιπροσωπευτικού Γραφείου απαιτείται η εγγραφή στο Υπουργείο Οικονομίας, Εργασίας και Επιχειρηματικότητας (www.mingorp.hr, αρμόδια για την εγγραφή και πληροφορίες Mrs. Visnja Bengesz, visnja.bengez@mingorp.hr tel.003851-6106111, -6106981, fax. – 6109150), (για φορολογικά θέματα το Υπουργείο Οικονομικών Mrs Katica Amidzic – Perocevic tel. 4809500).

Οι ισχύοντες περί εμπορικής δραστηριότητας νόμοι στην Δημοκρατία της Κροατίας είναι οι κάτωθι:

- the Companies Act (Official Gazette of the Republic of Croatia Nos: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08);
- the Capital Market Act (Official Gazette of the Republic of Croatia Nos. 88/08, 146/08);
- the Law on Takeover of Joint-Stock Companies (Official Gazette of the Republic of Croatia Nos. 109/07, 36/09)
- the Trade Act (Official Gazette of the Republic of Croatia Nos. 87/08, 96/08, 116/08).

Το Κροατικό Επιμελητήριο Οικονομίας διαθέτει μία πολύ χρήσιμη ιστοσελίδα (www.hgk.hr), η οποία περιγράφει κάθε μορφή εταιρείας, τις προϋποθέσεις ίδρυσής της (how to start up an enterprise in Croatia), ειδικές κατά τομέα της Κροατικής Οικονομίας αναλύσεις καθώς και άλλες γενικότερου οικονομικού περιεχομένου πληροφορίες, στην αγγλική.

Επίσης λειτουργεί ιστοσελίδα (www.hitro.hr), στην οποία η Υπηρεσία HITRO έχει εισαγάγει και σύστημα ηλεκτρονικής εγγραφής εταιρειών (εκτός Αντιπροσωπευτικών Γραφείων).

Η Υπηρεσία αυτή λειτουργεί ως one stop-shop και παρέχει διευκολύνσεις και χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την ίδρυση και εγγραφή εταιρειών στη Κροατία (εκτός Αντιπροσωπευτικών Γραφείων). Ο ενδιαφερόμενος επενδυτής μπορεί να απευθυνθεί στην αγγλική ακόμα και τηλεφωνικά, σε ορισμένες δε περιπτώσεις και να εξυπηρετηθεί άμεσα (μεσολάβηση και επικοινωνία με το Εμπορικό Δικαστήριο για την αποδοχή του ονόματος της εταιρείας, η οποία πραγματοποιείται με αναζήτηση στην ιστοσελίδα <http://sudreg.pravosudje.hr>, παροχή λίστας με συμβολαιογράφους, καταβολή, με συμβολαιογραφική εξουσιοδότηση, μικροποσών αναγκών για την διαδικασία του Δικαστηρίου, την καταχώρηση της εταιρείας στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, την απόκτηση Στατιστικού Μητρώου και Μητρώου Υγείας και Ασφάλισης για τους εργαζόμενους της υπό ίδρυση εταιρείας, από τις αντίστοιχες, ως άνω Υπηρεσίες, την καταβολή του αρχικού κεφαλαίου και την προώθησή του στο λογαριασμό της τράπεζας του επενδυτή κ.λπ.).

Προς το παρόν ωστόσο η εξυπηρέτηση αφορά μόνο εγγραφές Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης (Limited Liability Company).

5.2 Δικαιώματα Ιδιοκτησίας

- Το δικαίωμα κυριότητας ιδιωτικής περιουσίας προβλέπεται στο Κροατικό Σύνταγμα όπως και η ίση μεταχείριση όλων των επιχειρήσεων ανεξαρτήτως προελεύσεως του ιδιοκτήτη. Επίσης στο Σύνταγμα προβλέπεται, ότι τα δικαιώματα που πηγάζουν από επενδύσεις κεφαλαίων δεν μπορούν να περιορίζονται με άλλες νομοθετικές πράξεις και ότι οι ξένοι επενδυτές έχουν το δικαίωμα να επαναπατρίζουν ελεύθερα τα κέρδη τους. Η απορρέουσα σχετική νομοθεσία εξειδικεύει και εξασφαλίζει με συνέπεια τις συνταγματικές αυτές ρυθμίσεις. Ένα αλλοδαπό νομικό πρόσωπο, το οποίο ενσωματώνεται στον κροατικό Νόμο με μία από τις προαναφερθείσες, στο ανωτέρω κεφάλαιο 3, νομικές μορφές αντιμετωπίζεται ως κροατικό νομικό πρόσωπο και συνεπώς μπορεί να αποκτήσει περιουσιακά στοιχεία χωρίς περιορισμούς. Πέραν τούτου και σύμφωνα με την Συμφωνία Σύνδεσης και Σταθεροποίησης ήδη από τον Φεβρουάριο του 2009 όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα της Ε.Ε. έχουν πλέον το δικαίωμα να αγοράζουν ελεύθερα ακίνητα στην Κροατία χωρίς οιοσδήποτε περιορισμούς η εξαιρέσεις, σε αντίθεση με τους λοιπούς αλλοδαπούς, για τους οποίους εξακολουθεί να απαιτείται η ύπαρξη διακρατικής συμφωνίας περί αμοιβαιότητας στο δικαίωμα απόκτησης ακινήτου περιουσίας καθώς και η έγκριση του Υπουργείου Δικαιοσύνης
- Το Σύστημα Εγγραφής, Απογραφής και Καταγραφής www.uredjenazemlja.hr ακινήτου περιουσίας στη Κροατία βρίσκεται σε διαδικασία εξέλιξης και βελτίωσης. Για το σκοπό αυτό η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (I.B.R.D.) χρηματοδότησε την ανάπτυξη ενιαίου πληροφοριακού συστήματος, το οποίο χρήζει ωστόσο περαιτέρω βελτιώσεων και συνεπώς οι υποψήφιοι επενδυτές θα πρέπει να αναζητούν οπωσδήποτε την κατάλληλη νομική υποστήριξη (Δικηγορικός Σύλλογος Κροατίας (www.odvj-komora.hr)). Σε πολλές περιπτώσεις υπάρχει αμφισβήτηση τίτλων και χρειάζεται να επιβεβαιώνεται, ότι ο πωλητής κατέχει έγκυρους τίτλους ιδιοκτησίας, ώστε να είναι

εφικτή η ασφαλής μεταβίβαση. Η σχετικά νέα υλοποίηση προγράμματος για ψηφιοποιήσεις των αρχείων των υποθηκοφυλακείων αναμένεται να συνεισφέρει στην μείωση των συναφών ανακυπτόντων προβλημάτων.

- Η Κροατία είναι πλήρες μέλος της ΕΕ αλλά και του Π.Ο.Ε. και οφείλει συνεπώς να εφαρμόζει την συμφωνία προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (TRIPS). Διαθέτει ήδη νομοθεσία, η οποία έχει γίνει αποδεκτή στον Π.Ο.Ε., σχετική με δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα, βιομηχανικά σχέδια, γεωγραφικές ενδείξεις προϊόντων και υπηρεσιών, προστασία σχεδίων και ολοκληρωμένων κυκλωμάτων, δικαιώματα αναπαραγωγής και σχετικά δικαιώματα. Είναι μέλος του W.I.P.O. (World Intellectual Property Organization) και καταβάλλει προσπάθειες περαιτέρω εκσυγχρονισμού της σχετικής εσωτερικής νομοθεσίας. Η επίσημη Αρχή για την καταχώρηση και κατοχύρωση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας είναι το STATE INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE (www.dziv.hr)

5.3 Επίλυση Διαφορών - Διαδικασία Πτώχευσης - Φερεγγυότητα

Στην Κροατία εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές εγγενείς δυσκολίες στην έγκαιρη και απρόσκοπτη απονομή δικαιοσύνης, όσον τουλάχιστον αφορά διαφορές όπου εμπλέκονται αλλοδαπές εταιρίες. Σύμφωνα με την εμπειρία ξένων εταιρειών, που έχουν υπεισέλθει σε διαδικασία δικαστικής επίλυσης διαφορών, συνιστάται να αποφεύγεται, όσον είναι δυνατόν, η προσφυγή στην δικαιοσύνη, αφού υπάρχουν πολλές καθυστερήσεις και η τελεσιδικία των δικαστικών αποφάσεων απαιτεί πολύ χρόνο. Η Διαιτησία είναι εφικτή. Στο Κροατικό Επιμελητήριο Οικονομίας υπάρχει διαθέσιμο μόνιμο διαιτητικό δικαστήριο από το 1965. Ακολουθεί τις διαδικασίες του μοντέλου της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο. Ο Νόμος περί Διαιτησίας δύναται να αναζητηθεί στην ιστοσελίδα του Επιμελητηρίου : <http://hgk.biznet.hr/hgk/tekst.php?a=b&page=tekst&id=226>

Η διμερής ελληνο-κροατική Συμφωνία Αμοιβαίας Προστασίας Επενδύσεων προβλέπει την προσφυγή σε διαιτητή τρίτης Χώρας, με την οποία και τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη διατηρούν διπλωματικές σχέσεις, στην περίπτωση που σε πρώτη φάση οι διαιτητές επιλογής των συμβαλλομένων δεν συμφωνήσουν.

Μολονότι, στα πλαίσια των γενικότερων δεσμεύσεων, ενταξιακών διαπραγματεύσεων και υποδείξεων της Ε.Ε. αλλά και της τεχνικής βοήθειας της Παγκόσμιας Τράπεζας, έχουν υπάρξει βελτιώσεις ως προς την μείωση του απαιτούμενου χρόνου περάτωσης της πτωχευτικής διαδικασίας, το όλο σύστημα εξακολουθεί να είναι σχετικά αργό. Σύμφωνα με την αξιολόγηση της Παγκόσμιας Τράπεζας το ποσοστό αποκατάστασης των απαιτήσεων των πιστωτών μιας υπό πτώχευση κροατικής εταιρείας φθάνει το 44,5% περίπου του μέσου όρου των χωρών Ο.Ο.Σ.Α. Σύμφωνα με τον ισχύοντα Νόμο περί Πτώχευσεων το Πτωχευτικό Δικαστήριο αποφασίζει την τυπική έναρξη της διαδικασίας, διορίζει τον διαχειριστή (θεματοφύλακα), εξετάζει τις απαιτήσεις των πιστωτών, εγκρίνει την οικονομική τακτοποίησή τους και αποφασίζει το κλείσιμο της διαδικασίας. Ο δικαστής εποπτεύει τον διαχειριστή που εκπροσωπεί τον υπό πτώχευση και τις εργασίες της επιτροπής των πιστωτών. Ο Νόμος καθορίζει προτεραιότητα των απαιτήσεων εκείνων που σχετίζονται με κρατικά ή τοπικά έσοδα και φόρους και επιτρέπει στον υπό πτώχευση να ζητήσει την αναδιοργάνωση της εταιρείας.

Η παροχή πληροφοριών για την **φερεγγυότητα κροατικών εταιρειών** είναι δυνατή μέσω των κάτωθι εταιρειών, οι οποίες έχουν γραφεία στο Ζάγκρεμπ.

Οι πληροφορίες περιλαμβάνουν ισολογισμούς και καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως των τελευταίων τριών ετών, γενικά στοιχεία απασχολουμένων, ίδρυσης κ.λ.π. καθώς και αξιολόγηση επιχειρηματικών κινδύνων.

BONLINE d.o.o. (αντιπρόσωπος της αμερικανικής Dun & Bradstreet) Ms. Sanja Begovic Tel. 0038 51 3707009 Fax. 0038 51 3776415 E-mail. sanjabegovic@bonline.hr www.bonline.hr	Bisnode d.o.o. Fallerovo setaliste 22 10000 Zagreb Tel: +38513030500 email:info@bisnode.hr
Coface Hrvatska d.o.o. PrilazGjureDeželića 23 10000 Zagreb, Croatia Tel.: 00385-1-4697-500 Fax: 00385-1-4697-535 email: office@coface.hr web: www.cofaceintercredit.hr	Creditreform d.o.o. Savska 66 10000 Zagreb, Croatia Tel: 00385 1 63 11 477 Fax: 00385 1 63 11 499 email:info@creditreform.hr reports@creditreform.hr

5.4 Πιστοποιήσεις - Πρότυπα - Διαπιστεύσεις

Ο Κροατικός Οργανισμός Διαπίστευσης είναι ένας ανεξάρτητος και μη κερδοσκοπικός δημόσιος φορέας που ενεργεί ως εθνική υπηρεσία διαπίστευσης στη Δημοκρατία της Κροατίας (Hrvatska Akreditacijska Agencija -HAA / www.akreditacija.hr) και είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (EA) και είναι μέλος του Διεθνούς Εργαστηρίου Συνεργασίας Διαπίστευσης (ILAC). Οι κανόνες διαπίστευσης αντιστοιχούν στα ευρωπαϊκά πρότυπα 45000 και τα διεθνή πρότυπα 17000 σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές της EA, της ILAC και της IAF.

Το Κροατικό Ινστιτούτο Προτύπων(Hrvatski Zavod za Norme - www.hzn.hr) είναι ένας αυτόνομος μη κερδοσκοπικός δημόσιος Οργανισμός. Το Ινστιτούτο Κροατικών Προτύπων είναι μέλος του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO), της Διεθνούς Ηλεκτροτεχνικής Επιτροπής (IEC), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τυποποίησης (CEN), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (CENELEC) και του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων (ETSI).

Η διαπίστευση ακολουθεί διεθνή (ISO) και ευρωπαϊκά (EN) πρότυπα τα οποία αναγνωρίζονται ως Κροατικά πρότυπα (HRN).

Οργανισμοί τυποποίησης:

Ινστιτούτο Κροατικών Προτύπων (<http://www.hzn.hr>)

Κρατικό Γραφείο Μετρολογίας (<http://www.dzm.hr>)

Οργανισμοί πιστοποίησης:

Κροατική Υπηρεσία Διαπίστευσης (<http://www.akreditacija.hr>)

Κρατικό Γραφείο Μετρολογίας (<http://www.dzm.hr>).

5.5 Επενδυτική νομοθεσία

Ο ισχύων επενδυτικός νόμος στην Κροατία προβλέπει σειρά κινήτρων και φοροαπαλλαγών. Οι τομείς τους οποίους επιδιώκει να προωθήσει η κροατική κυβέρνηση είναι κατά κύριο λόγο ο βιομηχανικός, τα αναπτυξιακά έργα, οι υπηρεσίες και ο τουρισμός.

Ειδικότερα για επενδύσεις κατ' ελάχιστον 50.000 ευρώ προβλέπεται μείωση φόρου κατά 50% για χρονικό διάστημα πέντε ετών, εφόσον δια της επενδύσεως δημιουργούνται τουλάχιστον τρεις νέες θέσεις εργασίας. Για επενδύσεις έως 1 εκατ. Ευρώ η μείωση του φόρου ανέρχεται σε 50% για δέκα έτη εφόσον δημιουργούνται 5 νέες θέσεις εργασίας. Για επενδύσεις μεταξύ ενός και τριών εκατ. ευρώ υπάρχει φορολογική ελάφρυνση κατά 75% για δέκα έτη με την προϋπόθεση της δημιουργίας 10 θέσεων εργασίας κατ' ελάχιστον, ενώ για επενδύσεις άνω των 3 εκατ. ευρώ καθορίστηκε πλήρης φοροαπαλλαγή, εάν δημιουργούνται τουλάχιστον 15 θέσεις εργασίας. Στους επενδυτές προσφέρονται επίσης επιδοτήσεις μέχρι 3000 ευρώ για κάθε νέα θέση εργασίας στις περιοχές που η ανεργία δεν υπερβαίνει το 10%, μέχρι 6000 ευρώ στις περιοχές με ανεργία μεταξύ 10 και 20% και 9000 ευρώ εκεί όπου η ανεργία κυμαίνεται μεταξύ 20 και 30%. (Πηγή: www.investincroatia.hr/investment-environment/)

Παράλληλα δημιουργήθηκε νέος φορέας προσέλκυσης επενδύσεων, μέσω του οποίου επιδιώκεται η ουσιαστική διευκόλυνση των δυνητικών επενδυτών προκειμένου να ξεπεραστούν τα υπάρχοντα γραφειοκρατικά και λοιπά εμπόδια, Agency for Investment and Competitiveness (AIK).

Στις 14 Νοεμβρίου 2013 τέθηκε, τέλος, σε ισχύ ο νέος νόμος για τις στρατηγικές επενδύσεις μέσω του οποίου επιχειρείται η διευκόλυνση μεγάλων επενδυτικών έργων. (<http://www.aik-invest.hr/en/unofficial-english-translation-act-strategic-investment-projects-republic-croatia-available-online/>)

Μετά τις εκλογές του 2016 η κυβέρνηση δημιούργησε ένα νέο Υπουργείο Δημόσιας Περιουσίας αρμόδιο για την προώθηση των ιδιωτικοποιήσεων. Το νέο υπουργείο θα συντονίζει την προϋπάρχουσα δομή που αποτελείτο από τρεις οργανισμούς: ο AiK (Οργανισμός για τις επενδύσεις και την ανταγωνιστικότητα) αρμόδιος για τις μεγάλες επιχειρήσεις, ο Hamag Bicro (Κροατικός Οργανισμός για τις ΜΜΕ, την Καινοτομία και τις Επενδύσεις- www.investcroatia.hr) για τις ΜΜΕ και ο CEI για τον ενεργειακό τομέα (Κέντρο Παρακολούθησης Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων στον Ενεργειακό Τομέα και Επενδύσεων (www.cei.hr), οργανισμοί που υποστηρίζονται από το Κροατικό Οικονομικό Επιμελητήριο (HGK) και το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Κροατίας (HOK).

5.6 Φορολογικό Σύστημα

Η φορολογικό έτος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους αλλά μπορεί επίσης να είναι προκαθορισμένη δωδεκάμηνη περίοδος που έχει εγκριθεί από τις φορολογικές αρχές.

Από την 1η Ιανουαρίου 2017 άρχισε η ισχύς της νέας φορολογικής νομοθεσίας που αποσκοπεί, σύμφωνα με την κυβέρνηση να θέσει τέλος στις συχνές μεταβολές των φορολογικών ρυθμίσεων και να αποτελέσει η σταθερότητα αυτή ένα σημαντικό κίνητρο για την προσέλκυση επενδύσεων οι δε αποφάσεις ελήφθησαν ούτως ώστε η φορολογική επιβάρυνση να συμβαδίζει με αυτή των γειτονικών χωρών.

ΦΠΑ: Ο γενικός συντελεστής του Φ.Π.Α. ανέρχεται σε **25%**. Συντελεστής **13%** εφαρμόζεται στα παρακάτω προϊόντα: για υπηρεσίες εστίασης, υπηρεσίες προετοιμασίας φαγητού και τροφοδοσίας και υπηρεσίες τροφοδοσίας για μη αλκοολούχα ποτά, παιδικές τροφές, παροχή νερού, βρώσιμα έλαια και λίπη φυτικής

και ζωικής προέλευσης, λευκή ζαχαροκάλαμο και ζαχαρότευτλα σε κρυσταλλική μορφή, εισιτήρια συναυλιών και εφημερίδες και περιοδικά για τα οποία δεν υπάρχει υποχρέωση θέσπισης νόμου για τα μέσα ενημέρωσης. Η προαναφερθείσα μείωση του ΦΠΑ στις τουριστικές υπηρεσίες κατέστη αναγκαία, προκειμένου ενισχυθεί η τουριστική βιομηχανία της χώρας έναντι των ανταγωνιστών της, όπου ισχύουν ποσοστά ΦΠΑ που κυμαίνονται μεταξύ 5 και 10%.

Συντελεστής 5% εφαρμόζεται στα παρακάτω προϊόντα: γάλα, φάρμακα, ορθοπεδικές προμήθειες, συνταγές που εγκρίνονται από τον Οργανισμό Φαρμάκων και Ιατρικών Προϊόντων ανεξάρτητα από το αν περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κατάλογο φαρμάκων, βιβλία, εγχειρίδια, ημερήσιες εφημερίδες, επαγγελματικά έγγραφα.

Από 1^{ης} Ιανουαρίου 2017 ετέθη σε ισχύ ο φόρος επί των κουπονιών (οδηγία ΕΕ 2016/1065) και η περίοδος υποχρεωτικής εγγραφής στο σύστημα ΦΠΑ μειώνεται από 5 σε 3 έτη. Το κατώφλι υποχρεωτικής εγγραφής στο σύστημα του ΦΠΑ ορίστηκε σε 300.000 HRK (περίπου 40000 Ευρώ) και θα τύχει εφαρμογής από 1 Ιανουαρίου 2018. Επίσης ρυθμίζονται θέματα επιστροφής και συμψηφισμού ΦΠΑ κατά την διαδικασία εισαγωγής προϊόντων, θέματα και ποινές παραβάσεων κ.ά.

Ο φόρος επί των κερδών: Η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης για όλους τους φορολογούμενους, στη στήριξη των νεοϊδρυόμενων επιχειρήσεων και στην ενθάρρυνση της ανάπτυξης της μικρής επιχειρηματικότητας. Μειώνεται ο φόρος στο 18% από το 20%, ενώ επιχειρήσεις με εισόδημα μικρότερο από 3 εκ HRK (400.000 Ευρώ) φορολογούνται με συντελεστή 12% ενώ με λιγότερο από 3 εκ. HRK ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επιλέξει να φορολογηθεί με την μέθοδο της ταμειακής μεθόδου -cash method- (αφορά τους αγρότες βιοτέχνες, μικρές επιχειρήσεις).

Από 1^{ης} Ιανουαρίου 2018 θα εκπίπτουν κατά 50% τα έξοδα παράστασης, κατά 30% τα έξοδα μετακίνησης προσωπικού.

Επίσης υπάρχουν ρυθμίσεις που επιτρέπουν στις τράπεζες να διαγράφουν χρέη χωρίς να προσφεύγουν στις διαδικασίες του πτωχευτικού δικαίου.

Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων: Οι τρεις υφιστάμενοι συντελεστές 12%, 25% και 40% αντικαταστάθηκαν από δύο 24% και 36%. Ο συντελεστής 24% εφαρμόζεται για εισοδήματα μέχρι 17500 HRK (2300 Ευρώ) μηνιαίως ενώ εκείνος του 36% για μεγαλύτερα εισοδήματα. Αυτοί οι συντελεστές μειώνονται κατά 50% για τους συνταξιούχους, κατοίκους φτωχών περιοχών και για τους κατοίκους της πόλης του Vukovar. Το αφορολόγητο ανέρχεται στο ποσό 3800 HRK (513 Ευρώ).

Μια άλλη καινοτομία είναι η εισαγωγή δύο νέων όρων: ετήσιο εισόδημα και τελικό εισόδημα. Τα ετήσια έσοδα προέρχονται από την απασχόληση, την αυτοαπασχόληση και άλλα εισοδήματα, τα οποία καθορίζονται από την ετήσια επιστροφή φόρου εισοδήματος. Ο ετήσιος συντελεστής φόρου είναι 24% για την ετήσια φορολογική βάση έως 210.000 HRK και 36% για μεγαλύτερα εισοδήματα.. Το τελικό εισόδημα θεωρείται εισόδημα από ακίνητα και δικαιώματα ιδιοκτησίας, κεφαλαίου και ασφάλισης και θα φορολογείται, ανάλογα με την πηγή, με συντελεστές 12%, 24% και 36%, όταν αυτοί οι φορολογούμενοι δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν το αφορολόγητο ούτε να υποβάλλουν την ετήσια φορολογική δήλωση εισοδήματος. Οι κατηγορίες των φορολογητέων και των μη φορολογητέων εισοδημάτων έχουν επαναπροσδιοριστεί με τον ορισμό των μελών της οικογένειας που μπορούν να θεωρηθούν ως οικογενειακά επιδοτούμενα για τους σκοπούς της έκπτωσης του φόρου. Ο νέος νόμος εισάγει επίσης την ηλεκτρονική φορολογική κάρτα που θα μειώσει τη διοικητική επιβάρυνση με τις φορολογικές υπηρεσίες.

Ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας ανέρχεται σε 4%

Άλλοι φόροι επίσης επιβάλλονται στις μεταβιβάσεις ακινήτων, στους φόρους κληρονομιάς και δωρεάς καθώς και εισφορές για τα δάση, εισφορές επί των τουριστών, εισφορές για τα πολιτιστικά μνημεία.

Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης

Η Κροατία επιβάλλει ειδικούς φόρους κατανάλωσης για το αλκοόλ, τον καπνό και τα προϊόντα πετρελαίου.

- Αλκοόλ: 5300 HRK για 1 ώρα αιθυλικής αλκοόλης (ενδιάμεσα προϊόντα: 500 HRK ανά hl για λιγότερο από 15% αλκοόλ - 800 HRK ανά hl για περισσότερο από 15% αλκοόλ).
- Μπίρα: 40 HRK για 1% καθαρή αλκοόλη ανά hl.
- Καπνός: 180 HRK για 1000 τσιγάρα + 33% της λιανικής τιμής (180 HRK).
- Προϊόντα πετρελαίου: 3801 HRK ανά 1000 λίτρα βενζίνης - 343 HRK ανά 1000 λίτρα πετρελαίου θέρμανσης.

(Αρμόδια υπηρεσία: Διεύθυνση Τελωνείων, Τομέας ειδικών φόρων κατανάλωσης - + 385 1 621 1212)

5.7 Συμφωνίες Αποφυγής Διπλής Φορολογίας

Η Κροατία έχει συνάψει παρόμοιες συμφωνίες με μεγάλο αριθμό χωρών. Στον σύνδεσμο που ακολουθεί είναι διαθέσιμος ο σχετικός κατάλογος.

(http://www.porezna-uprava.hr/en/EN_porezni_sustav/Pages/double_taxation.aspx)

5.8 Κοινωνική Ασφάλιση

Η νόμιμη διάρκεια του χρόνου εργασίας στην Κροατία είναι 40 ώρες την εβδομάδα. Ο εργαζόμενος δικαιούται ετήσια άδεια μετ' αποδοχών 20 εργάσιμων ημερών.

Στην Κροατία, ο ακαθάριστος ελάχιστος μηνιαίος μισθός το 2015 είναι 3 099,55 HRK (HRK). Ο μέσος ακαθάριστος μηνιαίος μισθός είναι 8.207 HRK (Ιούνιος 2015). 1 Ευρώ = 7,4 HRK περίπου.

Ο εθνικός ελάχιστος μισθός αναπροσαρμόζεται αυτομάτως επί του μέσου μισθού και σε σχέση με τη μέση αύξηση του ΑΕΠ κατά το προηγούμενο έτος.

Κοινωνικές εισφορές.

Το κροατικό σύστημα υγείας καλύπτει το 99,7% του πληθυσμού της Κροατίας. Το κροατικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης περιλαμβάνει ασφάλιση ασθενείας, μητρότητας, αναπηρίας, γήρατος, θανάτου και ανεργίας και παρέχει οικογενειακές παροχές υπό την προϋπόθεση της μόνιμης κατοικίας. Δεν υπάρχει ειδική ασφάλιση για ασθένειες που σχετίζονται με την εργασία. Αυτοί οι κίνδυνοι καλύπτονται από την ασφάλιση υγείας και συνταξιοδότησης. Σε περίπτωση θανάτου μετά από ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια, οι αποζημιώσεις μπορεί να προέλθουν μπορεί να προκύψουν και από τα δύο προαναφερθείσες συνιστώσες.

Το γενικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της Κροατίας εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα που ασκούν ή άσκησαν επαγγελματική δραστηριότητα (μισθωτή ή μη) και στα συντηρούμενα από αυτούς πρόσωπα. Με την επιφύλαξη ορισμένων ιδιαιτεροτήτων για τους αυτοαπασχολούμενους στην πληρωμή των ημερήσιων αποζημιώσεων σε περίπτωση προσωρινής ανικανότητας προς εργασία, καταρχήν δεν γίνεται διάκριση μεταξύ μισθωτών και αυτοαπασχολούμενων. Οι ρυθμίσεις αυτές δεν αφορούν τους αγρότες.

Η οργάνωση του συστήματος έχει ως ακολούθως:

- Το ταμείο ασφάλισης της υγείας της Κροατίας (Hrvatski Zavod za Zdravstveno Osiguranje (HZZO), Margaretska 3, 10000 Ζάγκρεμπ) που εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας (Ministarstvo Zdravlja), διαχειρίζεται την υποχρεωτική ασφάλιση υγείας στην Κροατία και είναι επίσης αρμόδιο για τις παροχές σε χρήμα της ασφάλισης υγείας, μητρότητας και πατρότητας.
- Ο Κροατικός Οργανισμός για την Ασφάλιση Σύνταξης (Hrvatski Zavod za Mirovinsko Osiguranje (HZMO), A. Mihaonica 3, 10000 Ζάγκρεμπ) είναι αρμόδιος για την διαχείριση και χορήγηση της ασφάλισης αναπηρίας - γήρατος - θανάτου (1ος πυλώνας) και τα οικογενειακά επιδόματα και εποπτεύεται από το Υπουργείο Εργασίας και Συστήματος Συντάξεων (Ministarstvo Ranta i Mirovinskoga Sustava) όσον αφορά τις προαναφερθείσες ασφαλίσσεις και παράλληλα εποπτεύεται από το Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων και Νεολαίας (Ministarstvo Socijalne Politike i Mladih) όσον αφορά τα οικογενειακά επιδόματα.
- Το κεντρικό μητρώο ασφαλισμένων Središnji Registar Osiguranika (REGOS) - είναι ένας φορέας που είναι υπεύθυνος για την εγγραφή των προσώπων που υπάγονται στον 2ο πυλώνα της συνταξιοδοτικής ασφάλισης και την ανακατανομή των εισφορών του 2ου πυλώνα στα συνταξιοδοτικά ταμεία που επιλέγει ο ασφαλισμένος. Δημιουργήθηκε το 2000, μετά τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος που υλοποιήθηκε μεταξύ 1999 και 2002 με την εισαγωγή του δεύτερου πυλώνα (υποχρεωτική ατομική συνεισφορά). Οι ιδιωτικές συνταξιοδοτικές οργανώσεις που διαχειρίζονται υποχρεωτικά και προαιρετικά συνταξιοδοτικά ταμεία διαχειρίζονται τον 2ο πυλώνα από κοινού με την REGOS.
- Τέλος, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Συντάξεων βρίσκεται ο Κροατικός Οργανισμός Απασχόλησης (HZZ), (Radniska ceta 1, 10000 Ζάγκρεμπ) - με 22 περιφερειακά γραφεία διαχειρίζεται την υποχρεωτική ασφάλιση ανεργίας.

Χρηματοδότηση

Το κροατικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης χρηματοδοτείται εν μέρει από εισφορές εργοδοτών και ασφαλισμένων και εν μέρει από φόρους. Οι οικογενειακές παροχές χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από φόρους.

Οι συνεισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών για όλες τις ασφαλιστικές γραμμές καταβάλλονται ως ακολούθως με ελάχιστη μηνιαία βάση ύψους 2,780,05 (HRK) .

Ποσοστό ασφαλιστικών κρατήσεων από 1ης Ιανουαρίου 2015			
Αντικείμενο ασφάλισης	Εργοδότης	Εργαζόμενος	Ανώτατο όριο κρατήσεων
Ασθένεια και μητρότητα	15 %	-	47 658 HRK
Γήρας - αναπηρία – θάνατος	-	20 % ^{(1) (2)}	47 658 HRK
Εργατικά ατυχήματα - επαγγελματικές ασθένειες	0,5 %	-	47 658 HRK
Ανεργία	1,7 %	-	47 658 HRK
Σύνολο	17,2 %	20 %	
1 HRK = 0,13 Ευρώ περίπου			

Σημ. 1

Στο πλαίσιο της ασφάλισης αναπηρίας, σε περίπτωση δύσκολων και επικίνδυνων συνθηκών εργασίας, ο εργοδότης υπόκειται σε πρόσθετη εισφορά. Το ποσοστό συμμετοχής ποικίλλει ανάλογα με τη διάρκεια της ασφαλιστικής περιόδου που αυξάνεται ανάλογα με τον χαρακτηρισμό επικίνδυνο & ανθυγιεινό και ανάλογα με το αν ο εργαζόμενος είναι ασφαλισμένος μόνο κάτω από τον πρώτο πυλώνα ή και από τους δύο.

Σημ.2

Το εκ του νόμου προβλεπόμενο σύστημα ασφάλισης συντάξεων είναι δομημένο γύρω από δύο πυλώνες. Κάθε εργαζόμενος είναι αναγκαστικά συνδεδεμένος με τον 1ο πυλώνα (σύστημα πληρωμής ανά διαστήματα). Η υπαγωγή στον 2ο πυλώνα (χρηματοδοτούμενο σύστημα) είναι υποχρεωτική για άτομα κάτω των 40 ετών. Από τον Ιανουάριο έως τον Ιούνιο του 2002, οι ασφαλισμένοι κάτω από τον πρώτο πυλώνα, οι οποίοι ήταν ηλικίας μεταξύ 40 και 50 ετών, είχαν την επιλογή να ενταχθούν στον δεύτερο πυλώνα. Για κάθε εργαζόμενο που υπάγεται στον 2ο πυλώνα, το 5% του ποσού της συνεισφοράς του μεταφέρεται στον 2ο πυλώνα. Οι εργαζόμενοι ηλικίας 50 ετών και άνω την 1η Ιανουαρίου 2002 είναι ασφαλισμένοι μόνο στον 1ο πυλώνα.

5.9 Άμεσες ξένες επενδύσεις

Οι ξένες επενδύσεις διέπονται από την εταιρική νομοθεσία και εξασφαλίζει καθεστώς και αντιμετώπιση όμοια με αυτή που διέπει τους Κροάτες επενδυτές υπό τον όρο της αμοιβαιότητας. Θα μπορούσε να ειπωθεί ότι ο ξένος επενδυτής διασφαλίζεται περισσότερο από τον εγχώριο, αφού το Σύνταγμα κατοχυρώνει ότι δεν μπορούν να ισχύσουν νόμοι που παρεμποδίζουν αυτές τις επενδύσεις ενώ εγγυάται την εξαγωγή του επενδυμένου κεφαλαίου και των κερδών.

Η χώρα χαρακτηρίζεται από χαμηλό συντελεστή φορολογίας επιχειρήσεων (20%) και εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό (μέσο καθαρό μηνιαίο μισθό 761 ευρώ).

Το απόθεμα ΑΞΕ το 2016 ανήλθε σε 29,7 δις Ευρώ (66% ΑΕΠ) και για το ίδιο έτος η εισροή κεφαλαίων ανήλθε σε 1.706 εκ. Ευρώ.

Η Αυστρία, Ολλανδία, και η Γερμανία κατέχουν το 50% των ΑΞΕ της χώρας

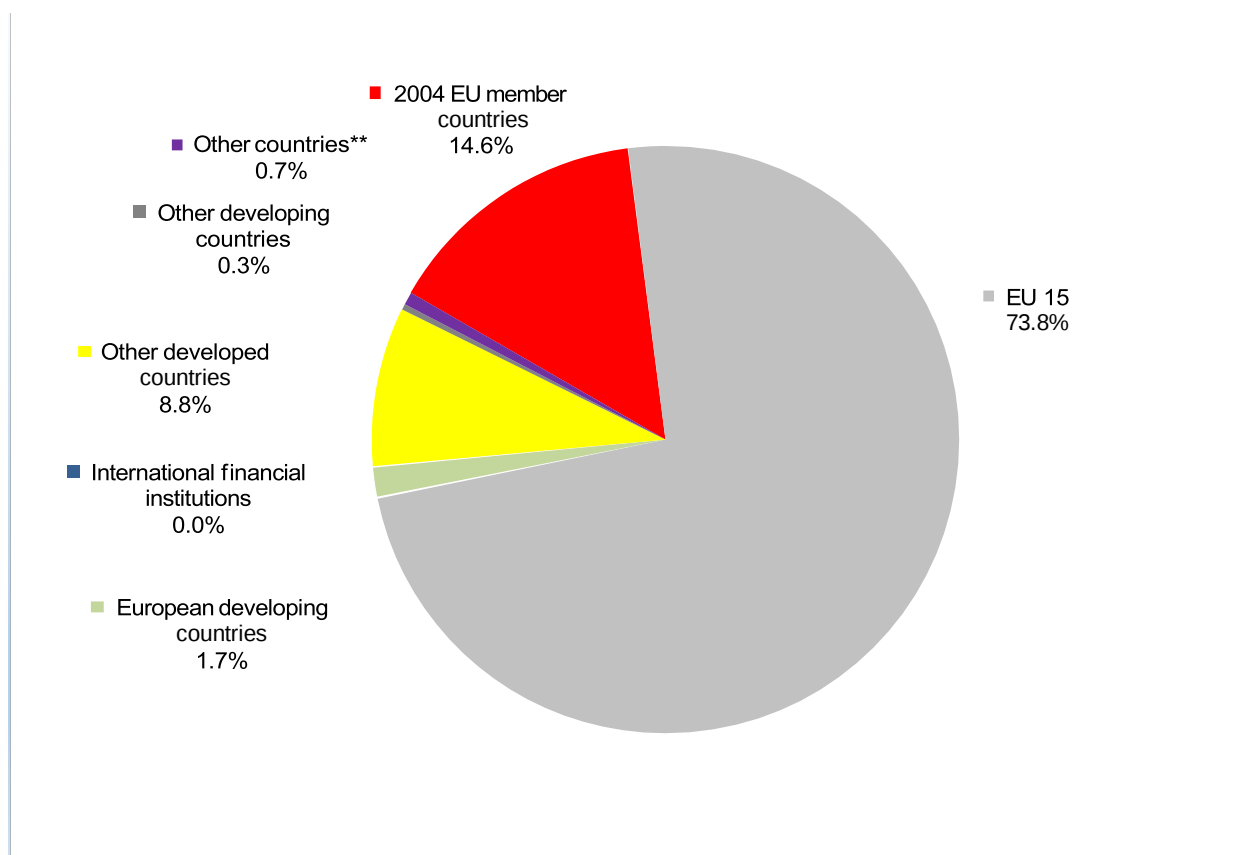
Σε τομεακό επίπεδο, ο χρηματοπιστωτικός και ο ασφαλιστικός τομέας είναι ο μεγαλύτερος αποδέκτης άμεσων ξένων επενδύσεων με το 25% των αποθεμάτων άμεσων ξένων επενδύσεων το 2014, ακολουθούμενος από τη τομέα της διανομής με 15%, τα ακίνητα με 11%, με τη μεταποίηση με 8%, τις τηλεπικοινωνίες με 6%, διαχείριση υδάτων, καύσιμα, ηλεκτρική ενέργεια 6%, και τέλος τα χημικά προϊόντα 6%.

Οι πρώτοι επενδυτές στην Κροατία είναι οι αυστριακές τράπεζες Erste, Hypo και Raiffeisen, καθώς και ο γερμανική ασφαλιστική εταιρεία Allianz για τον χρηματοπιστωτικό τομέα και οι γερμανικές εταιρείες Lidl, Kaufland και Bauhaus για τον τομέα λιανικής.

Οι ξένες επενδύσεις στην Κροατία έχουν ειδικό βάρος στην κροατική οικονομία αφού αποτελούν το 30% των συνολικών επενδύσεων στη χώρα και συνεισφέρουν κατά 49% στις εξαγωγές της.

Η Παγκόσμια Τράπεζα κατέταξε στην 40^η θέση την Κροατία το 2016 σε σχέση με το κόστος του επιχειρείν μεταξύ 189 χωρών, θέση βελτιωμένη κατά 15 μονάδες σε σχέση με το 2015. Οι κύριοι θετικοί παράγοντες που επισημαίνονται είναι οι επιδόσεις στο διασυνοριακό εμπόριο, η εφαρμογή συμβάσεων και η προστασία των μετόχων μειοψηφίας στις επιχειρήσεις.

Πίνακας : Κατανομή των ΑΞΕ στην Κροατία ανά επενδυτικό τομέα

Επιπλέον, η χώρα κατατάσσεται στην 77η θέση στην έκδοση 2014-2015 του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ που μετρά την ανταγωνιστικότητα 144 οικονομιών. Υποδομές. Παράγοντες ελκυστικότητας για την Κροατία θεωρούνται οι υποδομές και η τεχνολογία (44η), όμως η αξιολόγηση της αγοράς εργασίας (106η), της αγοράς αγαθών (105η) και της καινοτομίας (93th) εκτιμάται ότι ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την επιχειρηματική δραστηριότητα.

Δημόσιοι Διαγωνισμοί

Τον Δεκέμβριο του 2016 ψηφίστηκε ο νέος νόμος για τις "δημόσιες διαγωνισμούς"

Με σκοπό την αύξηση της αποτελεσματικότητας και τη διαφάνεια των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Πρόκειται για υιοθέτηση των σχετικών ευρωπαϊκών κειμένων που είχαν υιοθετηθεί το 2014. Η κύρια αλλαγή είναι η εισαγωγή της έννοιας της οικονομικά πιο συμφέρουσας προσφοράς, με τη χαμηλότερη τιμή να παύει να αποτελεί το μοναδικό κριτήριο αξιολόγησης. Πρόσθετα κριτήρια μπορούν καθοριστούν από την αναθέτουσα αρχή. Οι ευρωπαϊκές οδηγίες σχετικά με τις παραχωρήσεις δεν έχουν ακόμη μεταφερθεί στην Κροατία. Παρόλα αυτά το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο κρίνεται ικανοποιητικό .

5.11 Χρηματοδοτήσεις από ΕΕ, EBRD, IBRD

Η Κροατία απορρόφησε επιτυχώς περίπου τα δύο τρίτα των ευρωπαϊκών κονδυλίων που είχαν τεθεί στην διάθεσή της στο πλαίσιο της προετοιμασίας της για την ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ένταξη που πραγματοποιήθηκε την 01 Ιουλίου του 2013 παρότι, η διαδικασία σύγκλισης επιβραδύνθηκε λόγω της οικονομικής ύφεσης που οφείλετο στην παγκόσμια οικονομική κρίση του 2008. Εξ αυτών 47,7 εκατ. Ευρώ για τον τομέα των υδάτων (ιδίως για την εξυγίανση των δικτύων διανομής και αποχέτευσης), περίπου δηλαδή το μισό από τα διατεθέντα κονδύλια για το επιχειρησιακό πρόγραμμα για το περιβάλλον 2007-2011. Παράλληλα από το 2001, η **EBRD** έχει στηρίξει 5 δημοτικά έργα υποδομής (Ζάγκρεμπ, Κάρλοβατς, Σισάκ, Βορειοδυτικά και Σιμπένικ) με δάνεια που έχουν χορηγηθεί ύψους 110 εκατ. Ευρώ ενώ από το 2008, 100 εκ. δολάρια ΗΠΑ έχουν διατεθεί από την **Παγκόσμια Τράπεζα (IBRD)** για χρηματοδότηση έργων ελέγχου της ρύπανσης των παράκτιων πόλεων και διαχείρισης των λυμάτων σε 37 παράκτιες πόλεις

Η Κροατία επωφελείται για την περίοδο 2014-2020, μιας χρηματοδότησης ύψους περίπου 11 δις Ευρώ εκ μέρους της ΕΕ ποσό δεκαπλάσιο εκείνου της προενταξιακής βοήθειας. Οι Ευρωπαϊκοί πόροι που είναι δυνατόν να διατεθούν στη Κροατία προέρχονται από 5 χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ και ανέρχονται σε 10,7 δις Ευρώ κατανεμημένα ως ακολούθως : Τα ταμεία FEDER- (4,3 δις Ευρώ), FSE (1,5 δις Ευρώ) και FC (2,5 δις Ευρώ)που αποτελούν τα δομικά και επενδυτικά ταμεία, το ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης FEADER FEAMP ταμείο ναυτιλίας και αλιείας (253 εκ. Ευρώ). Μέχρι σήμερα και για λόγους τεχνικούς και διαδικαστικούς, όπως θα αναφέρουμε αναλυτικότερα πιο κάτω, το ποσοστό της απορροφητικότητας των πόρων αυτών για το διάστημα 2014-2020 είναι μηδενικό.

Επιπλέον πλην των ανωτέρω ποσών δυνατότητες αξιοποίησης πόρων υπάρχουν μέσω και άλλων ευρωπαϊκών προγραμμάτων όπως Interreg Med, Interreg ADRION, Life, Horizon2020 κλπ.

6. Οικονομικό Περιβάλλον – Εξωτερικό Εμπόριο Διμερείς Οικονομικές Εμπορικές Σχέσεις

6.1 Γενική Οικονομική Κατάσταση– Μακροοικονομικοί δείκτες

Η κροατική οικονομία εξαρτάται ιδιαίτερα από τον τομέα των υπηρεσιών (74,6% ΑΕΠ) όπου ο τουρισμός με 20% του ΑΕΠ έχει σημαντικό βάρος. Ο δευτερογενής τομέας (βιομηχανία – μεταποίηση) συμμετέχει με 21,2 % στην σύνθεση του ΑΕΠ με αποτέλεσμα η δομή του εξωτερικού εμπορίου να παρουσιάζει εμπορικό έλλειμμα 7,2 δις Ευρώ (16,2 % ΑΕΠ) που όμως υπερκαλύφθηκε από το πλεόνασμα όμως του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών το 2016 ανήλθε σε 2,6 % του ΑΕΠ μικρότερο όμως εκείνου του 2015 (5,2% ΑΕΠ). Αυτό ήταν αποτέλεσμα της αύξησης κατά 10% των τουριστικών εισπράξεων και της εισροής των κοινοτικών πόρων που εμφάνισαν καλλίτερη απορροφητικότητα το 2016, έναντι των προηγούμενων ετών.

Η οικονομία της Κροατίας χαρακτηριζόταν από μακροοικονομική σταθερότητα την δεκαετία του 2000. Ετησίως ο ρυθμός ανάπτυξης ανήρχετο στο 4,2% του ΑΕΠ. Η κρίση του 2008/2009 οδήγησε την Κροατία στην ύφεση: μείωση τραπεζικών δανείων, μείωση επενδύσεων, ισχυρή μείωση της ζήτησης, άνοδος της ανεργίας. Την περίοδο 2009-2014 ο ρυθμός ανάπτυξης ανήρχετο σε -1,4% ετησίως και παράλληλα η μείωση των δημόσιων εσόδων διέυρυνε το δημοσιονομικό έλλειμμα της χώρας με αποτέλεσμα τον υπερδιπλασιασμό του δημοσίου χρέους που από 40% του ΑΕΠ το 2008, ανήλθε στο 86,7% του ΑΕΠ το 2015.

Το 2011 το δημοσιονομικό έλλειμμα ανήλθε στο μέγεθος ρεκόρ για τη χώρα 7,5% του ΑΕΠ και εν συνεχεία σταθεροποιήθηκε στο 5,5% του ΑΕΠ ενώ μειώθηκε δραστικά το 2015 στο 3,5% του ΑΕΠ. Το 2016 ανήλθε στο 0,8% του ΑΕΠ παρά τις εκτιμήσεις για 2,8% του ΑΕΠ ενώ το 2017 αναμένεται περαιτέρω βελτίωση (1,1%) καθώς και το 2018 (0,9% ΑΕΠ).

Την 1.7.2013 η Κροατία έγινε πλήρες μέλος της ΕΕ και οι οικονομικές εξελίξεις οδήγησαν στην υπαγωγή της χώρας το 2014 στη Διαδικασία των Υπερβολικών Ελλειμμάτων από την οποία εξήλθε το 2017.

Το δημόσιο χρέος υποχώρησε για πρώτη φορά τα τελευταία 8 έτη. Το 2016 ανήλθε στο 84,1% του ΑΕΠ, έναντι 87,7% του ΑΕΠ το 2015. Εκτιμάται ότι το 2017 θα ανέλθει στο 81,9% και το 2018 στο 79,5%.

Η **νομισματική πολιτική** διατηρεί σταθερή την ισοτιμία του KUNA με το Ευρώ (1Ε αντιστοιχεί σε περίπου 7,5 ΗΡΚ). Σύμφωνα με τα στοιχεία της κροατικής κεντρικής Τράπεζας, οι **Άμεσες Ξένες Επενδύσεις** στην Κροατία το 2016 ανήλθαν σε 1,1 δις. Ευρώ, απόθεμα 29,7 δις (66% ΑΕΠ).

Οι ξένες επενδύσεις στην Κροατία έχουν ειδικό βάρος στην κροατική οικονομία αφού αποτελούν το 30% των συνολικών επενδύσεων στη χώρα και συνεισφέρουν κατά 49% στις εξαγωγές της.

Η Παγκόσμια Τράπεζα κατέταξε στην 40^η θέση την Κροατία το 2016 σε σχέση με το κόστος του επιχειρείν μεταξύ 189 χωρών, θέση βελτιωμένη κατά 15 μονάδες σε σχέση με το 2015.

Το 2015 η Κροατία άρχισε να εξέρχεται από την οικονομική κρίση με ρυθμό ανάπτυξης 1,6%, τάση που επιβεβαιώθηκε το 2016 με ρυθμό της τάξεως 2,8%. Για το 2017 και 2018 οι εκτιμήσεις τόσο της Κυβέρνησης όσο και της Κεντρικής Τράπεζας συμπίπτουν σε ρυθμό της τάξης του 3%. Ο πληθωρισμός το 2016 ήταν στο -0,9 αλλά αναμένεται να αυξηθεί το 2017.

Η βελτίωση των οικονομικών δεικτών οφείλεται στην αύξηση της εσωτερικής (+3,4%) και εξωτερικής ζήτησης η οποία ενισχύεται μετά το 2015 από την εισροή κοινοτικών πόρων.

Η εσωτερική ζήτηση ενισχύθηκε κατά 3% δεδομένων των μειωμένων φορολογικών συντελεστών που ισχύουν από 1.1.2017 αλλά και της μείωσης της ανεργίας (13,1% έναντι 16,3% το 2015), της χαμηλής τιμής του πετρελαίου, της αύξησης των επενδύσεων (+4,2%), των εξαγωγών (+6,7%) και της δημόσιας δαπάνης (+ 1,4%). Ο μέσος πληθωρισμός κινείται το 2016 στο -1,1% έναντι 0,5% το 2015.

Παρόλα αυτά η οικονομία παραμένει ευάλωτη λόγω δομικών χαρακτηριστικών, όπως η δημογραφική μείωση, η υψηλή ανεργία, η χαμηλή παραγωγικότητα, το βάρος του δημοσίου χρέους, η παραοικονομία, η αύξηση των επιτοκίων, η μη ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων και η μεγάλη εξάρτηση της οικονομίας από τον τουριστικό τομέα.

Η αξιοποίηση των **ευρωπαϊκών κονδυλίων** θα ενισχύσει την σταθεροποίηση της κροατικής οικονομίας. Η χώρα έχει στη διάθεσή της 10,6 δις Ευρώ από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία για την περίοδο 2014-2020, ποσό που αντιστοιχεί στο 2% του ΑΕΠ ετησίως, με τα ποσοστά χρηματοδότησης να φθάνουν και το 85%.

Ο προϋπολογισμός του 2017 στηρίζεται στην απορρόφηση 1,5 δις Ευρώ από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία. Το ποσό αυτό είναι το διπλάσιο από αυτό που απορροφήθηκε το 2016 0,8 εκ. Ευρώ, ο οποίο ήταν το διπλάσιο από εκείνο του 2015.

Στον ενεργειακό τομέα, η κυβέρνηση ανακοίνωσε την πρόθεσή της να επαναγοράσει το 49% της εθνικής πετρελαϊκής εταιρείας INA, που ανήκει στην ουγγρική εταιρεία MOL. Η συναλλαγή εκτιμάται στα 2 δις. Ευρώ και η κυβέρνηση ανακοίνωσε πως θα χρηματοδοτηθεί με πώληση έως και του 25% + 1 μετοχών της εθνικής εταιρείας ηλεκτρισμού HEP.

Μετά τις εκλογές του φθινοπώρου του 2016, οι προτεραιότητες που ανακοινώθηκαν από τη κυβέρνηση, αφορούσαν καταρχήν στις υποδομές, οδικές και σιδηροδρομικές. Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στην γέφυρα του Peljeesac, που θα συνδέσει την ηπειρωτική χώρα με τη χερσόνησο του Peljeesac για να διασφαλίσει την εδαφική συνέχεια της χώρας, παρακάμπτοντας το έδαφος της Βοσνίας & Ερζεγοβίνης στην περιοχή του λιμένας Neum.

Η Κροατία διεκδικεί να λάβει 85% συγχρηματοδότηση από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία και έχει ανακοινώσει ότι τα έργα θα ξεκινήσουν τα τέλη του 2017. Σημειωτέον ότι αντιρρήσεις εκφράζει η Βοσνία & Ερζεγοβίνη δεδομένου ότι η γέφυρα θα βρίσκεται πάνω από τα χωρικά της ύδατα. Ο αρμόδιος για τις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις ανακοίνωσε την επίστευση των διαδικασιών για τα έργα που αφορούν στον εκσυγχρονισμό των σιδηροδρόμων, τα οποία θα χρηματοδοτηθούν σχεδόν πλήρως από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία.

Βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες

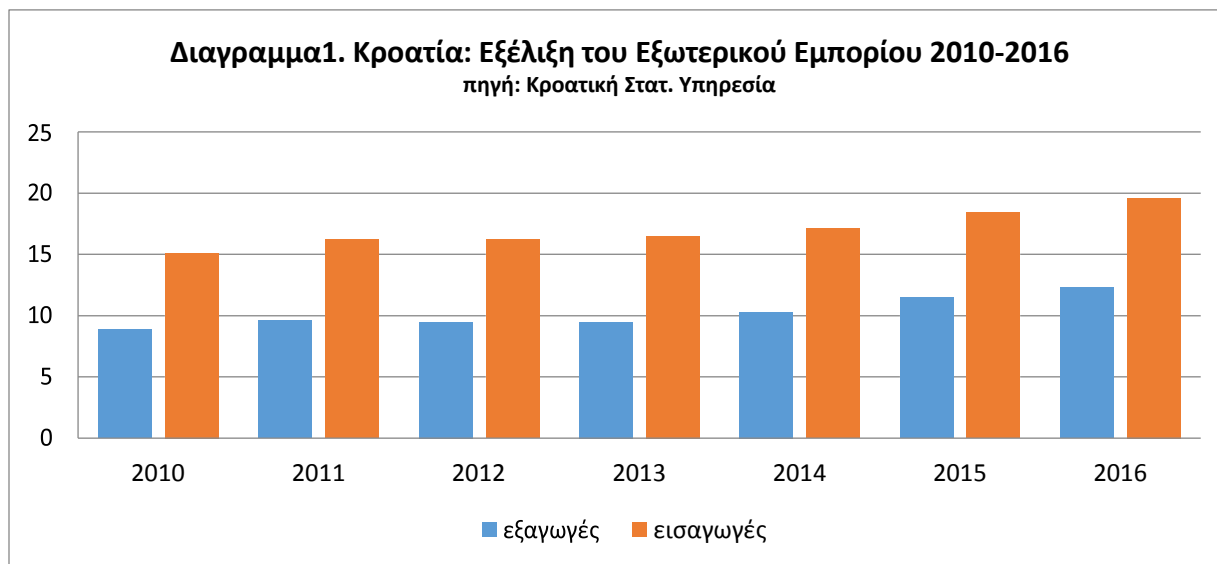
	2014	2015	2016	2017 (€)	2018 (€)
ΑΕΠ (σε δις Ευρώ)	43,04	43,92	45,58		
ΑΕΠ (ετήσια μεταβολή σε%, σταθερές τιμές)	-0,4	1,6	2,9	2,9	2,6

	2014	2015	2016	2017 (ε)	2018 (ε)
Μέσο κατά κεφαλή ΑΕΠ (σε ευρώ)	10157	10364	10929		
Δημοσιονομικό έλλειμμα (σε % του ΑΕΠ)	-2,9	-1,9	-0,8	-1,9	-1,8
Δημόσιο χρέος (σε % του ΑΕΠ)	86,6	86,7	84,2	83,1	81,6
πληθωρισμός (%)	-0,2	-0,5	-1,1	1,1	1,1
Ανεργία (% επί του ενεργού πληθυσμού)	19,3	17,1	13,1	13,9	13,5
Α.Ξ.Ε σε εκ Ευρώ		2876,1	127,8		
Εξαγωγές σε δις Ευρώ	10,4	11,5	12,3		
Εισαγωγές σε δις Ευρώ	17,1	18,1	20		
Εμπορικό Ισοζύγιο σε δις Ευρώ	-6,7	-7%	-7,7		
Ισοζύγιο Τρεχουσών συναλλαγών σε εκ. Ευρώ		2099	1169		
Ισοζύγιο Τρεχουσών συναλλαγών σε % του ΑΕΠ	2,1	4,8	2,6	2,8	1,8
Συναλλαγματικά αποθέματα σε εκ Ευρώ	12.688	13.707			

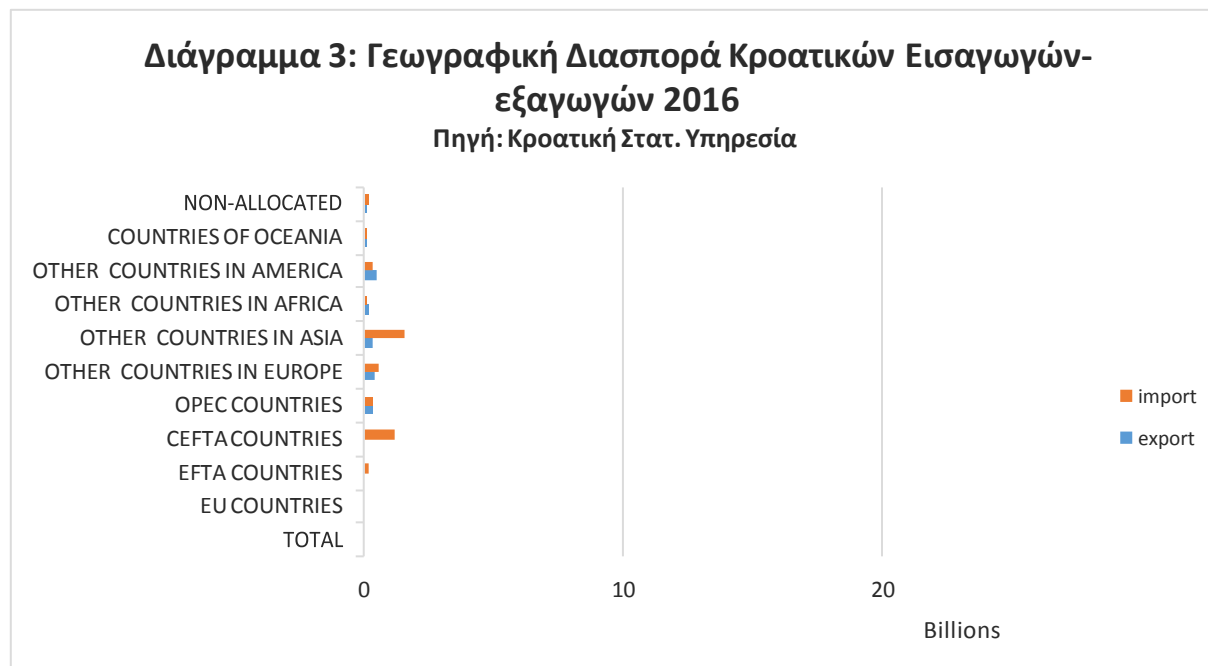
Πηγές : ΔΝΤ - World Economic Outlook Database 2017, ΕΕ, Κροατικό Υπουργείο Οικονομικών, Κροατική Στατιστική Υπηρεσία/Κροατική Κεντρική Τράπεζα
Σημ. (ε) εκτιμήσεις

6.2 Εξωτερικό Εμπόριο

Η Κροατία εμφανίζει τα τελευταία έτη μια σταθερά ανοδική πορεία στις εξαγωγικές της επιδόσεις γεγονός που οφείλεται κυρίως στην είσοδο της στην ΕΕ την 1.7.2013. Πράγματι το 2014 για πρώτη φορά οι εξαγωγές της περνούν το όριο των 10 δις Ευρώ για να φθάσουν το 2016 στα 12,3 δις Ευρώ. Το ίδιο διάστημα οι εισαγωγές της ακολουθούν ανοδική πορεία και το 2016 προσεγγίζουν το όριο των 20 δις. (Διάγραμμα 1).

Ο κύριος όγκος των εξαγωγών και των εισαγωγών της κατευθύνεται προς τις χώρες της ΕΕ κατά 66,5% και 77% αντιστοίχως και εν συνεχεία ακολουθούν οι χώρες CEFTA (πρώην χώρες Γιουγκοσλαβίας, Αλβανία και Μολδαβία) με 9,5% και 6% αντίστοιχα.

1. Οι κροατικές εξαγωγές αγαθών το 2016, ανήλθαν σε 12,3 δις Ευρώ έναντι 11,5 δις Ευρώ το 2015, σύμφωνα με την Κροατική Στατιστική Υπηρεσία, σημειώνοντας αύξηση κατά 6,9% .Πρόκειται για την 3^η συνεχή χρονιά με σημαντική αύξηση των κροατικών εξαγωγών κατά 11,2% το 2015 και κατά 8,1% το 2014. Αύξηση παρουσιάζεται σε όλες τις κατηγορίες πλην εκείνης των Ορυκτών - Καυσίμων - Λαδιών (03), που παρουσιάζει μείωση κατά 7,7% σε σχέση με το 2015, μείωση που οφείλεται στην γενική μείωση των διεθνών τιμών των προϊόντων πετρελαίου.

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται οι εισαγωγές και εξαγωγές της Κροατίας το 2016 σε σχέση με αυτές του 2015 ανά μονοψήφια κατηγορία προϊόντων.

Οι σημαντικότερες αυξήσεις εμφανίζονται στα Φαρμακευτικά Προϊόντα (+56,4%), στα Μεταποιημένα Μεταλλουργικά Προϊόντα πλην Μηχανών & Εξοπλισμών (+21,5%), τα Οχήματα με Μηχανή, κυρίως μηχανήματα αγροτικού εξοπλισμού (+ 29,2%), τα Τρόφιμα (+16%), Ηλεκτρονικός Εξοπλισμός (+14,9), τα Πλαστικά (+19%) και το Χαρτί (+13%).

Ο κυριότερος προορισμός των εξαγωγών της Κροατίας είναι οι χώρες της ΕΕ: ενισχύεται κατά 6,6% σε σχέση με το 2015, η τάση εκτροπής εμπορίου το 2016, με το 66,5% των κροατικών εξαγωγών να κατευθύνεται προς τις χώρες της ΕΕ ενώ μειωμένες κατά 2,1% εμφανίζονται οι εξαγωγές της προς την ζώνη ελεύθερου εμπορίου CEFTA, με ποσοστό 16,4%. Αυτό οφείλεται στην ένταξη της Κροατίας στην ΕΕ από 1.7.2013, στην γειτνίασή της με τρεις χώρες της ΕΕ, την Ιταλία, Σλοβενία και Ουγγαρία αλλά και στην αναθέρμανση της οικονομικής δραστηριότητας.

Πίνακας : Οι κυριότερες χώρες προορισμοί των κροατικών εξαγωγών (2016)

Κυριότεροι πελάτες (% επί των εξαγωγών)	2016
Ιταλία	13,7%
Σλοβενία	12,5%
Γερμανία	11,8%
Βοσνία & Ερζεγοβίνη	9,2%
Αυστρία	6,4%
Σερβία	4,8%
Ουγγαρία	3,8%
ΗΠΑ	3,7%
Ολλανδία	2,6%
Γαλλία	2,3%

Πηγή: Κροατική Στατιστική Υπηρεσία- Επεξεργασία Γρ. ΟΕΥ Ζάγκρεμπ

Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ
Opaticka 12, 10000 Zagreb, Croatia

Πράγματι το 2015 ήταν το έτος που η Κροατία άρχισε να εξέρχεται από την οικονομική κρίση καταγράφοντας θετικό ρυθμό ανάπτυξης 1,6 %, τάση που επιβεβαιώθηκε το 2016 με ρυθμό της τάξεως 2,8%. Για το δε, 2017 και 2018 οι εκτιμήσεις τόσο της Κυβέρνησης όσο και της Κεντρικής Τράπεζας συμπίπτουν σε ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του +3%.

Οι εξαγωγές της χώρας ακολούθησαν θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης όχι μόνον έναντι σειράς χωρών πελατών στην ΕΕ, όπως με Γερμανία +11,3 %, με Ιταλία 9,3%, με Σλοβενία +8,8% , με Ολλανδία +37,4% , την Γαλλία με 7,5%, αλλά και ευρύτερα, όπως με Σ. Αραβία +121,2%, τις ΗΠΑ +69,5%, την Σουηδία με +78,2%, Τουρκία με 15%.

2. Οι Κροατικές εισαγωγές κατά το 2016 ανήλθαν σε 19,7 δις Ευρώ έναντι 18,4 εκ. Ευρώ το 2015, σημειώνοντας παρόμοιο ρυθμό αύξησης με εκείνο των κροατικών εξαγωγών (+6,5%), πάντα σύμφωνα με την Κροατική Στατιστική Υπηρεσία

Πίνακας :Οι κυριότερες χώρες - προμηθευτές της Κροατίας (2016)

Κυριότεροι προμηθευτές (% επί των εισαγωγών)	2016
Γερμανία	16,1%
Ιταλία	12,6%
Σλοβενία	10,9%
Αυστρία	8,0%
Ουγγαρία	7,1%
Ολλανδία	3,9%
Πολωνία	3,1%
Κίνα	3,0%
Βοσνία & Ερζεγοβίνη	2,9%
Σερβία	2,5%

Η αύξηση της αξίας των εισαγωγών ήταν ήπια, λόγω των χαμηλών τιμών του πετρελαίου με αποτέλεσμα την μείωση κατά 10% των προϊόντων πετρελαίου καθώς και των εισαγωγών από Ρωσία που εμφανίζονται μειωμένες κατά 30,3%. Η αύξηση των εισαγωγών αποτέλεσμα της οικονομικής αναθέρμανσης, εμφανίζεται στις εισαγωγές αυτοκινήτων, πλοίων αναψυχής (+25,7%), των μηχανών και ειδών βιομηχανικού εξοπλισμού (+19%). Άνοδο εμφανίζουν και τα επεξεργασμένα μεταλλουργικά προϊόντα (+16,4%) και τα φαρμακευτικά (+4%).

Πίνακας 1: ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΡΟΑΤΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2016

Σε εκατ. Ευρώ

SITC		ΕΞΑΓΩΓΕΣ				ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ		
		2015	2016	Μεταβολή %		2015	2016	Μεταβολή %
0	ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ	1215	1 377	+13.3		2111	2 188	+3.7
1	ΠΟΤΑ ΚΑΙ ΚΑΠΝΟΣ	176	194	+10.2		218	233	+6.9
2	ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ ΕΚΤΟΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	896	919	+2.7		337	334	-0.9
3	ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ	1260	1 162	-7.7		2809	2 424	-13.7
4	ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΪΚΑ η ΦΥΤΙΚΑ	27	49	+80,7		94	98	+4.4
5	ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	1362	1 630	+19.7		2607	3 011	+15.5
6	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ	1812	1 929	+6.5		3341	3 497	+4.7
7	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	2783	2 898	+4.1		4431	5 057	+14.1
8	ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ	1860	2 086	+12.1		2522	2 830	+12.2
9	ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ -ΑΛΛΑ	93	45811	+48,8		6514	7370	+13,1
		790						
		41218	27077	+65,7		4865	4843	-0,4
	ΣΥΝΟΛΟ	11.527	12.320	6,9		18.482	19.686	6,5

Πηγή: Κροατική Στατιστική Υπηρεσία- Επεξεργασία Γρ. ΟΕΥ Ζάγκρεμπ

Οι κυριότερες χώρες προμηθευτές της Κροατίας παραμένουν οι χώρες της ΕΕ με μερίδιο 77%, και ακολουθούν οι χώρες της CEFTA με μερίδιο 6% περίπου κυρίως από Βοσνία & Ερζεγοβίνη και από Σερβία. Συγκεκριμένα, αύξηση παρουσιάζουν οι εισαγωγές από Γερμανία (+11%), από Σλοβενία (+9%), από Ολλανδία (+9,6%), από Βοσνία & Ερζεγοβίνη (+15,7%), από Σερβία (+14,9%), από Γαλλία (+11,5%), Ιταλία (1,6%), Τουρκία (+9%) ενώ μείωση παρουσιάζουν οι εισαγωγές από την Ουγγαρία (-2,5%), την Αυστρία (-7,2%).

Από την Βοσνία & Ερζεγοβίνη οι εισαγωγές αφορούν κυρίως την Ενέργεια (ηλεκτρισμό, προϊόντα πετρελαίου), από την Σλοβενία και Σερβία αφορούν σε μεγάλο βαθμό σε Τρόφιμα που προέρχονται από κροατικές επενδύσεις στις χώρες αυτές (Agrokor, Atlantic Groupa).

Εν κατακλείδι, το εμπορικό ισοζύγιο της Κροατίας αυξήθηκε κατά 14,3% σε σχέση με το 2015 και παρουσιάζει έλλειμμα 7,4 δις Ευρώ (16,2%) που όμως υπερκαλύφθηκε από τις εισπράξεις των εξαγωγών υπηρεσιών στον τουριστικό τομέα οι οποίες, σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, ανήλθαν το 2016 σε 8,6 δις Ευρώ (+8,4% σε σχέση με το 2015).

Αξίζει να συγκρατηθεί, ότι από το 2012 και μετά η Κροατία εμφανίζει σταθερά πλεόνασμα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών.

6.3 Ισοζύγιο Τρεχουσών συναλλαγών

Ο τρέχων και κεφαλαιακός λογαριασμός του ισοζυγίου πληρωμών παρουσίασε έλλειμμα 0,5 δις. Ευρώ το τελευταίο τρίμηνο του 2016, αφού διευρύνθηκε κατά 0,2 δις. Ευρώ από την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Η διεύρυνση του ελλείμματος οφείλεται κατά κύριο λόγο στην επιδείνωση του λογαριασμού πρωτογενούς εισοδήματος (0,2 δις. Ευρώ), που σχετίζεται κυρίως με τις υψηλότερες δαπάνες (κέρδη) από τις ΑΞΕ.

Πίνακας : Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών Κροατίας (2015-2016)

	million EUR		million EUR		as % of GDP	
	Q4 2015	Q4 2016	2015	2016	2015	2016
1 Current account	-465	-697	2,099	1,169	4.8	2.6
Goods	-1,538	-1,560	-6,974	-7,325	-15.9	-16.1
Services	680	725	8,072	8,759	18.4	19.2
o/w: tourism revenues	663	733	7,962	8,635	18.1	18.9
Primary income	1	-230	-279	-1,569	-0.6	-3.4
Secondary income	391	369	1,280	1,303	2.9	2.9
2 Capital account	146	197	308	515	0.7	1.1
3 Current and capital account (1 + 2)	-319	-500	2,406	1,684	5.5	3.7
4 Financial account	-36	-360	1,859	1,155	4.2	2.5
Direct investment	-25	-449	-247	-1,959	-0.6	-4.3
Portfolio investment	24	727	-117	1,309	-0.3	2.9
Financial derivatives	-52	20	-16	-82	0.0	-0.2
Other investment	-179	-1,088	1,494	2,152	3.4	4.7
Reserve assets	195	430	745	-265	1.7	-0.6
Financial account, excl. reserves ¹	427	-1,059	2,294	1,145	5.2	2.5
5 Net errors and omissions (4 - 3)	283	140	-547	-529	-1.2	-1.2

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Κροατίας

Το έλλειμμα στο εξωτερικό εμπόριο αγαθών διευρύνθηκε ελαφρά, παρά την ταχύτερη αύξηση των εξαγωγών αγαθών (7,1%) από τις εισαγωγές (5,1%), ενώ το πλεόνασμα στο εξωτερικό εμπόριο υπηρεσιών αυξήθηκε. Βελτιωμένα ήταν και τα επιχειρηματικά αποτελέσματα παρατηρήθηκαν σε μεγάλο αριθμό δραστηριοτήτων, ιδίως χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, παραγωγή πετρελαίου και εξευγενισμένων προϊόντων πετρελαίου και φαρμακευτική βιομηχανία.

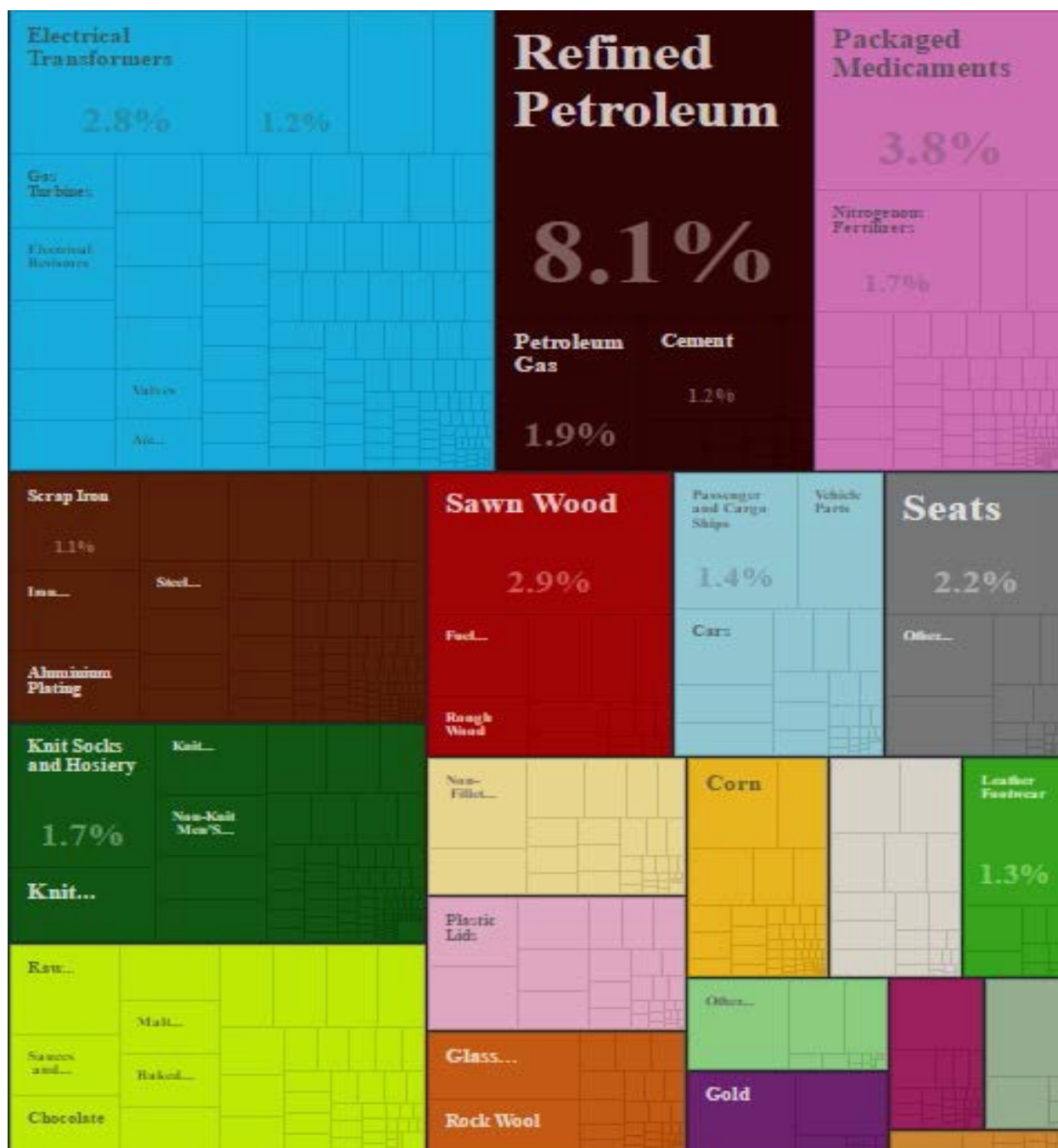
Τα καθαρά έσοδα από υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και πληροφόρησης αυξήθηκαν έντονα, ενώ τα καθαρά έσοδα από τον τουρισμό μειώθηκαν ελαφρά λόγω της σχετικά απότομης αύξησης της τουριστικής κατανάλωσης των κατοίκων στο εξωτερικό.

Η μικρή μείωση του πλεονάσματος του λογαριασμού δευτερογενούς εισοδήματος, που προέκυψε από ελαφρώς μεγαλύτερες πληρωμές στον προϋπολογισμό της ΕΕ, είχε δυσμενείς επιπτώσεις στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Αντίθετα, η χρήση των κεφαλαίων της ΕΕ με τρέχουσα και κεφαλαιακή φύση αυξήθηκε ελάχιστα.

Το 2016, το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ανήλθε σε 2,7% του ΑΕΠ (5,5% του ΑΕΠ το 2015). Η μείωση αυτή οφειλόταν αποκλειστικά στη βασική επίδραση της μετατροπής των δανείων σε ελβετικά φράγκα (υπολογιζόμενη σε περίπου 2% του ΑΕΠ), η οποία το 2015 οδήγησε στην επιδείνωση των επιχειρηματικών αποτελεσμάτων των τραπεζών σε ξένη ιδιοκτησία και έτσι συνέβαλε σε απότομη αύξηση το πλεόνασμα τρεχουσών συναλλαγών. Οι εκροές στον χρηματοπιστωτικό λογαριασμό το 2016 ήταν μικρότερες από ό,τι το προηγούμενο έτος και η διεθνής επενδυτική θέση εξακολούθησε να βελτιώνεται λόγω της υποχώρησης του χρέους από -77,4% του ΑΕΠ στο τέλος του 2015 σε -71,0% του ΑΕΠ στο τέλος του 2016.

Το εξωτερικό εμπόριο της Κροατίας το 2014 με μια ματιά.

Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα είναι η διαφοροποίηση των κατηγοριών των εξαγομένων προϊόντων.

7. Διμερείς οικονομικές & εμπορικές σχέσεις

7.1 Θεσμικό πλαίσιο

Ισχύουν οι Συμφωνίες : **α)** Οικονομικής Συνεργασίας (17.10.98), **β)** Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος & Κεφαλαίου (18.12.1998), **γ)** Αμοιβαίας Προστασίας και Προώθησης Επενδύσεων (20.10.98), **δ)** Οδικών Επιβατικών και Εμπορευματικών Μεταφορών (05.03.1998), **ε)** Συνεργασίας στον τομέα του Τουρισμού (16.6.2000), **στ)** Θαλασσίων Μεταφορών (18.03.2003), **ζ)** Αεροπορικών Μεταφορών (3.3.2005).

Η 3^η Σύνοδος της Μικτής Διακυβερνητικής Επιτροπής (ΜΔΕ) Οικονομικής Συνεργασίας Ελλάδος-Κροατίας πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 25.11.2008. Μετά την ένταξη της Κροατίας στην ΕΕ δεν υφίσταται σκοπιμότητα σύγκλησης άλλης ΜΔΕ.

7.2 Διμερείς Οικονομικές σχέσεις

Στην Κροατία δραστηριοποιούνται 11 ελληνικές επιχειρήσεις μεταξύ των οποίων τις μεγαλύτερες επενδύσεις έχουν πραγματοποιήσει η MIG και η DOLPHIN CAPITAL INVESTORS Ltd. σε ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις κυρίως. Σημειώνουμε ωστόσο ότι, επειδή το μεγαλύτερο μέρος των επενδυθέντων ελληνικών κεφαλαίων εισήλθε στην Κροατία μέσω θυγατρικών εταιριών με έδρα εκτός Ελλάδος, η Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας εμφανίζει, στα επίσημα στατιστικά ΑΞΕ, μόνο τα τελευταία δύο έτη άμεση εισροή ελληνικών κεφαλαίων ύψους 23,4 εκατ. Ευρώ. Αντίθετα εμφανίζονται επενδυθέντα κυπριακά κεφάλαια ύψους 170,1 εκατ. Ευρώ, κατατάσσοντας την Κύπρο στην 26^η θέση μεταξύ των τριάντα μεγαλύτερων ξένων επενδυτών στην χώρα.

7.3 Διμερείς Εμπορικές Σχέσεις

Οι **κροατικές εισαγωγές** από την Ελλάδα ανήλθαν το 2016 σε 96 εκ. Ευρώ σημειώνοντας αύξηση κατά 19,1% σε σχέση με το 2015 (81 εκ. Ευρώ). Τα κυριότερα προϊόντα που εισάγονται στην Κροατία από τη χώρα μας είναι Φύλλα & λεπτές ταινίες από Αργίλιο, Λάδια από Πετρέλαιο & Ασφαλτούχα Ορυκτά, Υποδήματα με εξωτ. πέλματα από Καουτσούκ, Κουστόμια-Ταγέρ, Υφάσματα μη υφασμένα, Νήματα από Συνθετικές Ίνες, Φάρμακα, Ψάρια Ζωντανά, Πολυμερή του Αιθυλενίου, Βερίκοκα, Κεράσια, Εσπεριδοειδή, Πεπόνια, Ψυγεία, Σωλήνες από Χαλκό, Χαρτί Καθαριότητας κ.α.

Οι **κροατικές εξαγωγές** το 2016 προς την Ελλάδα, με μείωση κατά -26% (52,8 εκ Ε), σύμφωνα πάντα με την Κροατική Στατιστική Υπηρεσία. Τα κυριότερα προϊόντα που εξάγει στην Ελλάδα η Κροατία είναι: Ζάχαρη από ζαχαροκάλαμο, Λάδια από πετρέλαιο, Κολάν, Δίχτυα με δεμένους κόμπους, Χρώματα επίχρσης & Βερνίκια, Συχνοδοαμορφωμένες φέρουσες ήχου, Στηθόδεσμοι-ζώνες-κορσέδες, Απορρίμματα & Θραύσματα, κοστούμια-ταγέρ κ.α

7.4 Ανάλυση ελληνικών εξαγωγών στην Κροατία, ανά 4ψήφιο κωδικό προϊόντων

1. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο όγκος του διμερούς εμπορίου το 2016 ανήλθε σε 136 εκ. Ευρώ έναντι 170 εκ. Ευρώ το 2015, (-20,42%). Κατά το 2016 οι ελληνικές εξαγωγές προς την Κροατία ανήλθαν σε 82,2 εκ. Ευρώ σημειώνοντας αύξηση κατά 3,36% έναντι του 2015 ενώ οι ελληνικές εισαγωγές από την Κροατία ανήλθαν σε 53,8 εκ. Ευρώ σημειώνοντας σημαντική μείωση της τάξης του 41,12%.

2. Παρατηρείται τεράστια απόκλιση των στοιχείων στην καταγραφή μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ και της Κροατικής Στατιστικής Υπηρεσίας (DZS). Όπως προκύπτει (παράρτημα, **Πίνακας 1**), σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ οι ελληνικές εξαγωγές προς Κροατία το 2016 ανήλθαν σε 82,2 εκ. Ε, ενώ σύμφωνα με την DZS σε 96,8 εκ. Ε, δηλαδή μια διαφορά των 14,5 εκ. Ε.

3. Τα 20 κυριότερα εξαγωγίμα προϊόντα από την Ελλάδα προς την Κροατία καλύπτουν περίπου το 63% του συνόλου των εξαγωγών μας προς την Κροατία τόσο το 2016 όσο και το 2015.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της DZS όσον αφορά τις κροατικές εισαγωγές από Ελλάδα το 2015 και 2016 για τα 20 κυριότερα ελληνικά προϊόντα που εξαγονται προς Κροατία προκύπτει ότι υφίσταται μείωση σε τέσσερα εξ αυτών:

- στα Λάδια από Πετρέλαια (2710) κατά -65%, στα Πεπόνια (0807) κατά -26%, και στα Φύλλα Αργιλίου (7607) κατά -3% και στους Σωλήνες από Χαλκό (7411) κατά -9%.

Αντιθέτως στα υπόλοιπα 16 προϊόντα, παρατηρούνται σημαντικές αυξήσεις:

- στα Υποδήματα (6404) κατά 12.735%, Υποδήματα (6403) κατά 2.335%, Υποδήματα (6402) κατά 4.867%,

- στα Νήματα από Ίνες Συνθετικές (5402) κατά 24.597%,

- στα Κουστούμια-Ταγιέρ (6104) κατά 1.427%, στα Παλτά (6102) κατά 33.584%, στα Τ-Σερτ (6109) κατά 616%,

- στα εσπεριδοειδή κατά 7%, στα ζωντανά ψάρια (0301) κατά 206%

- στα στις οργανικές ουσίες (3402) κατά 10.285%, στα Λιπάσματα (3105) κατά 58%, στα Φάρμακα (3004) κατά 16%, στα πολυμερή του Αιθυλενίου (3901) κατά 1.158%

και τέλος στα Ψυγεία & Καταψύκτες (8418) κατά 78%.

Σημειωτέον ότι η εικόνα μεταβάλλεται αν γίνει χρήση των στοιχείων της ΕΛΣΑΤ, όμως η γενική τάση αναδεικνύει την διεισδυτικότητα ορισμένων προϊόντων, όπως στα υποδήματα, στα ενδύματα και συμπληρώματα του ενδύματος, στα πλεκτά, στις συνθετικές υφαντικές ίνες, στα προϊόντα των χημικών βιομηχανιών. Αυτά τα προϊόντα εμφανίζουν μια ιδιαίτερη δυναμική παρουσία το 2016 στην κροατική αγορά και αυτό που ενδιαφέρει είναι να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η τάση αυτή.

Τα παραδοσιακά εξαγόμενα ελληνικά προϊόντα προς την Κροατία παραμένουν παρόντα, παρουσιάζοντας διαχρονικά κάποιες αυξομειώσεις οφειλόμενες σε συγκυριακούς παράγοντες, όπως επί παραδείγματι, τα Φύλλα και λεπτές ταινίες από αργίλιο (7607), Μεταλλεύματα αργιλίου (2606), τα Πεπόνια στα οποία περιλαμβάνονται και καρπούζια (0807), οι Σωλήνες από χαλκό (7411), τα Εσπεριδοειδή (0805), τα Ψυγεία, καταψύκτες (8418).

8. Χρήσιμες Πληροφορίες και Διευθύνσεις

8.1 Χρήσιμες Πληροφορίες

- Η επικρατούσα **θρησκεία** είναι η Ρωμαιοκαθολική (87,83%). Επίσης το 4,4% είναι Ορθόδοξοι, το 1,3% Μουσουλμάνοι, 0,3%, Προτεστάντες, και 6,17% διάφορα άλλα δόγματα (Μάρτυρες του Ιεχωβά, Μορμόνοι και η Εκκλησία του Ιησού Χριστού των Αγίων των Τελευταίων Ημερών).
- Η **επίσημη γλώσσα** της Κροατίας είναι η Κροατική, η οποία είναι μία σλαβική γλώσσα βασιζόμενη στη στοκαβική διάλεκτο που γράφεται αποκλειστικά με το λατινικό αλφάβητο ενώ σε κάποια τμήματα της Ίστριας και των Δαλματικών ακτών χρησιμοποιούνται και τα Ιταλικά.
- Η **τοπική ώρα** είναι GMT +1. Από την τελευταία Κυριακή μηνός Μαρτίου μέχρι και την τελευταία Κυριακή μηνός Οκτωβρίου, ισχύει το θερινό ωράριο. (GMT+2).
- Το **νόμισμα της χώρας είναι το Κούνα (HRK) που υποδιαιρείται στις Lipa (1 HPK= 100 Lipa)**. Το Κούνα αντικατέστησε το 1994 το κροατικό δηνάριο.
- Το 1 Ευρώ αντιστοιχεί περίπου σε 7,4 HRK

Τηλεφωνία - Ιντερνέτ

- Για κλήσεις από την Ελλάδα στην Κροατία: 00 + 385 ακολουθούμενο από τον κωδικό περιοχής χωρίς 0.
- Για κλήσεις από την Κροατία στο εξωτερικό: 00 τότε ο διεθνής κωδικός κλήσης. Για παράδειγμα, για την Ελλάδα: 00 + 33 + ο αριθμός τηλεφώνου στην Ελλάδα.
- Τα περισσότερα καφέ και εστιατόρια διαθέτουν δικτύων wi-fi μέσω των οποίων μπορεί να συνδεθεί κάποιος δωρεάν στο διαδίκτυο.

Το ωράριο λειτουργίας υπηρεσιών και καταστημάτων:

- Οι **τράπεζες** ανοίγουν από Δευτέρα έως Παρασκευή από τις 8 έως τις 19 , το δε Σάββατο από τις 8 έως τις 12 ώρες.
- Οι **δημόσιες υπηρεσίες** είναι ανοιχτές από Δευτέρα έως Παρασκευή από τις 9πμ έως τις 5μμ.
- Τα **καταστήματα** λειτουργούν από Δευτέρα έως Παρασκευή από τις 8 έως τις 20 ώρες και το Σάββατο από τις 8 έως τις 15 ώρες.
- Συχνά οι επιχειρήσεις είναι κλειστές μεταξύ Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς.

Οι Επίσημες αργίες

Πρωτοχρονιά	1η Ιανουαρίου
Επιφάνεια	6η Ιανουαρίου
Δευτέρα του Πάσχα	Κινητή
Πρωτομαγιά	1η Μαΐου
Αγ. Πνεύματος -Corpus Christi	Κινητή
Ημέρα αντίστασης στο φασισμό	22α Ιουνίου
Ημέρα Ανακήρυξης της Ανεξαρτησίας	25η Ιουνίου
Ημέρα ευχαριστιών για την νίκη και την πατρίδα	5η Αυγούστου
Κοιμήσεως της Θεοτόκου	15η Αυγούστου
Ημέρα της Ανεξαρτησίας	8η Οκτωβρίου
Των Αγίων Πάντων	1η Νοεμβρίου
Χριστούγεννα	25 et 26 Δεκεμβρίου

8.2 ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ στην Κροατία

Ελληνική Πρεσβεία

Opaticka 12, 10000 Zagreb

Croatia

Προξενικό Γραφείο Ζάγκρεμπ

Γραφείο Ο.Ε.Υ. Ζάγκρεμπ

Τηλ: +3851 4810444 - 481 0437

FAX. : +3851 4835444

gremb.zgb@mfa.gr

grcon.zgb@mfa.gr

Τηλ: +385/1/4812 202

FAX: +385/1/4835 444

Τηλ: +3851 4835716

FAX: +3851 4835444

ecocom-zagreb@mfa.gr

Ιστοσελίδα Γραφείου ΟΕΥ

www.agora.mfa.gr

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΡΟΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ

MINISTRY OF ECONOMY

10000 ZAGREB,
ULICA GRADA VUKOVARA 78
TEL. 003851/6106111
FAX. 003851/6109150

<http://www.mingo.hr>

MINISTRY OF FINANCE

10000 ZAGREB,
KATANCICEVA 5
TEL. 003851/4591333
FAX. 003851/4922583

<http://www.mfin.hr/en>

Ministry of Entrepreneurship and
Crafts

10000 ZAGREB,
Ulica grada Vukovara 78
phone: 003851/6106-111

<http://www.minpo.hr>

Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ
Opaticka 12, 10000 Zagreb, Croatia

MINISTRY OF AGRICULTURE	10000 ZAGREB, ULICA GRADA VUKOVARA 78 TEL. 003851/6106111 FAX. 003851/6109201	http://www.mps.hr/
<u>MINISTRY FOR ENVIRONMENT AND NATURE PROTECTION</u>	10 000 ZAGREB RADNICKA 80 TEL. 003851/ 3782444 FAX: 003851 / 3772822	http://www.mzoip.hr
Ministry of Maritime Affairs, Transport and Infrastructure	10000 ZAGREB, PRISAVLJE 14 TEL. 003851/6169111 FAX. 003851/6169473	www.mmpi.hr
MINISTRY OF TOURISM	10000 ZAGREB, PRISAVLJE 14 TEL. 003851/6169180 FAX. 003851/6169181	http://www.mint.hr
MINISTRY OF REGIONAL DEVELOPMENT AND EU FUNDS	10 000 Zagreb, Račkoga 6, Phone: + 385 1 6400-600 Fax: +385 1 6400 644	www.razvoj.gov.hr
MINISTRY OF SCIENCE, EDUCATION AND SPORTS	10 000 Zagreb Donje Svetice 38 Phone: +385 1 4569 000 Fax: +385 1 4594 301	http://www.mzos.hr/
MINISTRY OF LABOUR AND PENSION SYSTEM	10000 ZAGREB, ULICA GRADA VUKOVARA 78	http://www.mrms.hr/

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ

CROATIAN CHAMBER OF ECONOMY	10000 ZAGREB, ROOSEVELTOV TRG 2 TEL. 003851/ 4561555 FAX. 003851 /4828380	http://www2.hgk.hr/en/ hgk@hgk.hr
CROATIAN CHAMBER OF CIVIL ENGINEERS	10000 ZAGREB, ULICA GRADA VUKOVARA 271/III TEL: +3851/ 5508 444	www.hkie.hr info@hkie.hr

Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ
Opaticka 12, 10000 Zagreb, Croatia

FAX: +3851 /5508 441

CROATIAN CHAMBER OF
TRADES AND CRAFTS

10 000 ZAGREB,
ILICA 49/II,
TEL: +3851 /4806 666
FAX: +3851/ 4846 610

www.hok.hr
hok@hok.hr,

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

CROATIAN NATIONAL BANK

10000 ZAGREB,
TRG HRVATSKIH VELIKANA 3
TEL. 003851/4564555
FAX. 003851/4550726

<http://www.hnb.hr>
info@hnb.hr

CROATIAN BANK FOR
RECONSTRUCTION AND
DEVELOPMENT

10000 ZAGREB
STROSSMAYEROV TRG 9
TEL: +3851 /4591 666
FAX: +3851/ 4591 721

www.hbor.hr
ured-uprave@hbor.hr

ZAGREBACKA BANK D.D.

10000 ZAGREB,
PAROMLINSKA 2
TEL: +3851/ 3773 333
FAX: +3851/ 3789 764

www.zaba.hr
zaba@unicreditgroup.zaba.hr

PRIVREDNA BANK D.D.

10000 ZAGREB,
RACKOGA 6
TEL: +3851 /4891310
FAX: +3851 /6360063

www.pbz.hr
pbz365@pbz.hr

ERSTE STEIERMÄRKISCHE
BANK D.D.

51000 RIJEKA,
JADRANSKI TRG 3A
TEL: +38562 / 37 5000
FAX: +38562 /37 6000

www.erstebank.hr
erstebank@erstebank.hr

RAIFFEISENBANK AUSTRIA D.D.
(RBA)

10 000 ZAGREB
PETRINJSKA 59
TEL: +38562 62 62 62
FAX: +3851 6112 767

www.rba.hr
rbainvest@rbainvest.hr

SBERBANK D.D.

10 000 ZAGREB
VARSAVSKA 9
TEL: +3851/4801-300
FAX: +3851/4801-365

www.sberbank.hr
info@sberbank.hr

SOCIETE GENERALE SPLITSKA
BANKA D.D.

21000 SPLIT
RUDJERA BOSKOVIĆA 16
TEL: +385 21 304 304
+385121/559-119
Fax: +385 21 304 034

www.splitskabanka.hr
info@splitskabanka.hr;

Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ
Opaticka 12, 10000 Zagreb, Croatia

60

ΚΡΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

STATE INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE	10000 ZAGREB, ULICA GRADA VUKOVARA 78 TEL. 003851/6106-100 FAX. 003851/6112-017	www.dziv.hr info@dziv.hr
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS	10000 ZAGREB, ILICA 3 TEL: +3851/48061111 FAX: +3851/4806666	www.dzs.hr info@dzs.hr
HITRO (Υπηρεσία εξυπηρέτησης επενδυτών για εγγραφή και σύσταση εταιρίας στην Κροατία.)	10000 ZAGREB, Vukovarska 70 TEL. 003851/6127-254, FAX.003851/6127-008	www.hitro.hr info@hitro.hr
Croatian Competition Agency	10 000 Zagreb, Savska cesta 41/VII, TEL: +3851/ 6176 448 FAX: +3851/ 6176 450	http://www.aztn.hr agencija.ztn@aztn.hr
Croatian Standards Institute	10000 Zagreb ,Ulica grada Vukovara 78, TEL. 003851/ 610 60 95 FAX.003851/ 610 93 21	http://www.hzn.hr hzn@hzn.hr
Financial Agency (FINA)	10000 Zagreb, Vukovarska 70 TEL: +3851/6001 540	http://www.fina.hr info@fina.hr ; pr@fina.hr
Croatian Accreditation Agency	Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb TEL: +3851 /610 63 22 FAX: +3851 /610 93 22	http://www.akreditacija.hr akreditacija@akreditacija.hr
The Institute of Economics	Trg J.F. Kennedyja 7 10000 Zagreb TEL.+3851 /2362 200 FAX. +3851 /2335 165	www.eizg.hr eizagreb@eizg.hr

Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ
Opaticka 12, 10000 Zagreb, Croatia

AGENCY FOR INVESTMENTS
AND COMPETITIVENESS

Prilaz Gjure Dezelica 7
10 000 Zagreb
tel:+385 1 6286 800
+385 1 6286 801

info@aik-invest.hr
www.aik-invest.hr

TAX ADMINISTRATION

Boškovićeve 5
10 000 Zagreb
Tel: +3851 480 9000

<http://www.porezna-uprava.hr/en/>

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

Croatian Employers' Association-
HUP

Radnicka 52
10 000 Zagreb
Tel: +385 1 4897 - 555
Fax: +385 1 4897 - 556

hup@hup.hr,
www.hup.hr

Croatian Trade Union Association

Trg kralja Petra Krešimira IV br. 2
10000 Zagreb
Tel: +3851 / 4655 622, 4655 688
Fax: +3851 / 4655 009

hurs@hurs.eu
miroslav.brzica@hus.eu

Croatian Banking Association

Centar Kaptol, Nova Ves 17
10000 ZAGREB
Tel: +3851 4860-080
Fax: +3851 4860-081

info@hub.hr
<http://www.hub.hr>

Croatian Medical Chamber

Tuskanova 37
10000 Zagreb
Tel: +385 1 4500 830, +385 1
4500 850
Fax: +385 1 4655 465

www.hlk.hr
hlk@hlk.hr

Udruga KoHOM – Doctors'
Association

Kutnjacki put 4
10000 Zagreb
Tel/fax: +3851 3860 753

www.kohom.hr
kohom.hr@gmail.com

ΕΚΘΕΣΕΙΑΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

ZAGREB TRADE FAIR

10000 ZAGREB, AVENIJA
DUBROVNIK15
TEL.003851/6503222
FAX. 003851/6528433

<http://www.zv.hr>
zv@zv.hr

SPLIT TRADE FAIR

21210 SOLIN ,ZORANICEVA 61A
TEL. 0038521/435530
FAX. 0038521/435-533

<http://www.sajamsplit.hr>
info@sajamsplit.hr

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

HTV Prisavlje 3

10 000 Zagreb, Croatia

TEL: +385/1/6342-634

FAX: +385/1/6343-712

Email: odnosi_s_javnoscu@hrt.hr

Web site: www.hrt.hr

RTL television

Krapinska 45

10 000 Zagreb, Croatia

TEL: +385/1/3660-000

FAX: +385/1/3660-009

Email: rtl@rtl.hr

Web site: www.rtl.hr

NOVA TV

Remetinečka cesta 139

10 000 Zagreb, Croatia

TEL: +385/1/6008-353

Fax: +385/1/6008-333

Email: press@novatv.hr, novatv@novatv.hr

Web site: www.novatv.hr

NET TV

Trg sv. Antuna 24

44318 Voloder, Croatia

TEL: +385/44/650-680

FAX: +385/44/650-687

Web site: www.net-tv.hr

E-mail: voloder@mreza.tv,

OTV Otvorena Televizija

Ulica grada Vukovara 68

10 000 Zagreb, Croatia

TEL: +385/1/78-999-00

FAX: +385/1/78-999-45

E-mail: otv@otv.hr

Web site: <http://www.otv.hr>

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Večernji List

Slavonska avenija 4
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/630-0600
FAX: +385/1/630-0675
E-mail: vecernji@vecernji.net, marketing@vecernji.net

Slobodna Dalmacija

Hrvatske mornarice 4
21 000 Split, Croatia
TEL: +385/21/352-888
FAX: +385/21/383-102
E-mail: glavniurednik@slobodnadalmacija.hr

Nacional (weekly)

Vlaška 40
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/5555-000
FAX: +385/1/481-4393
E-mail: nacional@nacional.hr; pisma@nacional.hr Web
site: www.nacional.hr

Jutarnji List

Koranska 2
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/610-3100/610-3101
FAX: +385/1/610-3148/610-3115
E-mail: jutarnji_list@eph.hr; marketing@eph.hr

Novi List

Zvonimirova 20a
pp.130
51 000 Rijeka, Croatia
TEL: +385/51/650-011
FAX: +385/51/672-114/672-118

Globus (weekly)

Koranska 2
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/610-3200
FAX: +385/1/610-3204
E-mail: globus@eph.hr
Web site: <http://globus.jutarnji.hr>

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Poslovni Dnevnik

Baruna Trenka 11
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/55-45-860
FAX: +385/1/54-98-981
Email: redakcija@poslovni.hr
Web site: www.poslovni.hr

Business.hr

Slavonska avenija 2/9
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/555-1600
FAX: +385/1/555-1678
E-mail: redakcija@business.hr
Web site: www.business.hr

Privredni Vjesnik

Kačićeva 9
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/4846-233
FAX: +385/1/4846-232
E-mail: redakcija@privredni.hr
Web site: www.privredni.hr

Lider

Savska cesta 41
10 000 Zagreb, Croatia
TEL: +385/1/633-3500
FAX: +385/1/633-3599
E-mail: sandra.kvakan@liderpress.hr
Web site: www.liderpress.hr

8.3 Εμπορικές Εκθέσεις στην Κροατία ανά κλάδο

Στην Κροατία διοργανώνεται πλήθος εκθέσεων πολλές φορές τοπικού χαρακτήρα, επικεντρωμένες όμως σε ένα κλάδο π.χ κρασί ή μελισσοκομία ή ελαιόλαδο. Παραθέτουμε στον πίνακα που ακολουθεί τις πλέον σημαντικές εκθέσεις της χώρας όπου με * σημειώνεται η πόλη διεξαγωγής της.

ΤΡΟΦΙΜΑ - ΠΟΤΑ

A/A	Όνομα έκθεσης	Κάδος	Ημ/νία Διεξαγωγής	Δικτυακός τόπος	Γενικές Παρατηρήσεις
1	ADRIATIC GASTRO SHOWSPLIT*	Γαστρονομία, Οινοποίηση, Τορισμός	15 .02.- 18 .02.	www.adriaticgastroshow.com	Σχετικά μεγάλη έκθεση
2	HOTEL& GASTROTEH ZAGREB*	Τρόφιμα- Ξενοδοχειακός Εξοπλισμός	22 .02.- 26 .02.	www.zv.hr	Μικρής εμβελείας, διεξάγεται παράλληλα με την ZAGREB *NAUTIKA
3	GAST 2017 SPLIT *	Τρόφιμα- Ξενοδοχειακός Εξοπλισμός	01 .03.- 04 .03.	www.sajamsplit.hr	Σχετικά μεγάλη έκθεση
4	ADRIATIC ASTRO SHOW SPLIT*	Γαστρονομία, οινοποίηση, τουρισμός	15.02.- 18.02.	www.adriaticgastroshow.com	Σχετικά μεγάλη έκθεση
5	VINOVITA ZAGREB *FAIR	Εθνική έκθεση κρασιού	22.02.- 26.02.	www.zv.hr	Περιορισμένης απήχησης
6	ADRIATIC GASTRO SHOWSPLIT*	Γαστρονομία, οινοποίηση, τουρισμός	15.02.- 18.02.	www.adriaticgastroshow.com	Σχετικά μεγάλη έκθεση
7	GAST 2017 SPLIT *	Τρόφιμα- Ξενοδοχειακός εξοπλισμός	01.03.- 04.03.	www.sajamsplit.hr	Σχετικά μεγάλη έκθεση

ΝΑΥΤΙΛΙΑ

1	ZAGREB *NAUTIKA	Σκάφη αναψυχής – εξοπλισμοί	22.02. - 26.02.	www.zv.hr	Η μεγαλύτερη έκθεση του είδους της στην ευρύτερη περιοχή
2	CROATIA BOAT SHOW SPLIT*	Σκάφη αναψυχής – εξοπλισμοί	05.04.- 09.04.	www.profectus.hr	Σχετικά μεγάλη έκθεση
3	BOATSHOWBIOGRAD*	Σκάφη αναψυχής – εξοπλισμοί	19.10.- 22.10.	www.bbs.com.hr	Σχετικά μεγάλη έκθεση

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1	INTERNATIONAL TOURISM FAIR PLACE2GO ZAGREB*	Τουρισμός	17.03.- 19.03.	www.place2go.org	Σχετικά μεγάλη έκθεση
---	--	-----------	-------------------	--	-----------------------

ΓΕΩΡΓΙΑ

3	SPRING BJELOVAR* FAIR	Γεωργικά εργαλεία, εξοπλισμός και συσκευές	31.03.- 01.04.	www.bj-sajam.hr	Περιορισμένης απήχησης
6	INTERNATIONAL AUTUMN BJELOVAR* FAIR	Γεωργικά εργαλεία, μηχανήματα, ζώα και εξοπλισμός για την κτηνοτροφία	08.09.- 10.09.	www.bj-sajam.hr	Σχετικά μεγάλη έκθεση

ΕΠΙΠΛΑ, ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

1	INTERKLIMA ZAGREB* FAIR	Κλιματισμός, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	04.04.- 07.04.	www.zv.hr	Περιορισμένης απήχησης
2	CONSTRUCTION ZAGREB* FAIR	Διεθνής Έκθεση της κατασκευής εξοπλισμού	04.04.- 07.04.	www.zv.hr	Περιορισμένης απήχησης
3	INTERNATIONAL FAIR FOR RENEWABLE ENERGY-CRO ECO ENERGY EXPO VARAZDIN*	Έκθεση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	22.09.24.09.	www.cro-eee.com/hr/	Περιφερειακή έκθεση
4	AMBIENTA ZAGREB*	Έπιπλα	11.10.- 15.10.	www.zv.hr	Μικρή εμβελείας
5	SASO 2017 SPLIT*	Διεθνής Έκθεση Δομικών, βιομηχανία μετάλλου μηχανημάτων και εξοπλισμού, Μικρές Επιχειρήσεις και την Επιχειρηματικότητα, ηλεκτρονικών ειδών, ενέργειας και τηλεπικοινωνιών	25.10.- 28.10.	www.sajamsplit.hr	Σχετικά μεγάλη έκθεση
6					
7	ADRIATIC DESIGN EXPO-FURNITURE SPLIT*	Διεθνή έκθεση επίπλων, εσωτερική διακόσμηση, φωτισμός	22.11.- 25.11.	www.adriaticgastroshow.com	Περιφερειακή έκθεση

7.4 Διεθνείς Οργανισμοί όπου συμμετέχει η Κροατία

- Ευρωπαϊκή Ένωση (1.7.2013)
- Australia Group
- Bank for International Settlements (BIS)
- Black Sea Economic Cooperation Zone (BSEC) (observer)
- Central European Initiative (CEI)
- Council of Europe (CE)
- Euro-Atlantic Partnership Council (EAPC)
- European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)
- Food and Agriculture Organization (FAO)
- Inter-American Development Bank (IADB)
- International Atomic Energy Agency (IAEA)
- International Bank for Reconstruction and Development (IBRD)
- International Chamber of Commerce (ICC)
- International Civil Aviation Organization (ICAO)
- International Criminal Court (ICCt)
- International Criminal Police Organization (Interpol)
- International Development Association (IDA)
- International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (IFRCs)
- International Finance Corporation (IFC)
- International Fund for Agricultural Development (IFAD)
- International Hydrographic Organization (IHO)
- International Labour Organization (ILO)
- International Maritime Organization (IMO)
- International Mobile Satellite Organization (IMSO)
- International Monetary Fund (IMF)
- International Olympic Committee (IOC)
- International Organization for Migration (IOM)
- International Organization for Standardization (ISO)
- International Red Cross and Red Crescent Movement (ICRM)
- International Telecommunication Union (ITU)
- International Telecommunications Satellite Organization (ITSO)
- International Trade Union Confederation (ITUC)
- Inter-Parliamentary Union (IPU)
- Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA)
- Nonaligned Movement (NAM) (observer)
- North Atlantic Treaty Organization (NATO)
- Nuclear Suppliers Group (NSG)
- Organization internationale de la Francophonie (OIF) (observer)
- Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE)
- Organization for the Prohibition of Chemical Weapons (OPCW)
- Organization of American States (OAS) (observer)
- Permanent Court of Arbitration (PCA)

- Southeast European Cooperative Initiative (SECI)
- United Nations (UN)
- United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD)
- United Nations Disengagement Observer Force (UNDOF)
- United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization (UNESCO)
- United Nations Industrial Development Organization (UNIDO)
- United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL)
- United Nations Military Observer Group in India and Pakistan (UNMOGIP)
- United Nations Mission for the Referendum in Western Sahara (MINURSO)
- United Nations Mission in Liberia (UNMIL)
- United Nations Mission in the Sudan (UNMIS)
- United Nations Observer Mission in Georgia (UNOMIG)
- United Nations Operation in Cote d'Ivoire (UNOCI)
- United Nations Peacekeeping Force in Cyprus (UNFICYP)
- United Nations Stabilization Mission in Haiti (MINUSTAH)
- Universal Postal Union (UPU)
- World Customs Organization (WCO)
- World Federation of Trade Unions (WFTU)
- World Health Organization (WHO)
- World Intellectual Property Organization (WIPO)
- World Meteorological Organization (WMO)
- World Tourism Organization (UNWTO)
- World Trade Organization (WTO)
- World Veterans Federation
- Zangger Committee (ZC)
- ομάδα εργασίας Άλπεις-Αδριατική και Δούναβη
- Πρωτοβουλία Αδριατικής και Ιονίου